

ଅଧ୍ୟାୟ II

କୃଷକମାନଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ପ୍ୟାକେଜ୍
“ଜୀବିକା ଏବଂ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ
କୃଷକଙ୍କୁ ସହାୟତା” ଉପରେ ବିସ୍ତୃତ
ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା

ଅଧ୍ୟାୟ II

କୃଷି ଏବଂ କୃଷକ ସଶକ୍ତିକରଣ ବିଭାଗ

2. କୃଷକମାନଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ପ୍ୟାକେଜ “ଜୀବିକା ଏବଂ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ କୃଷକଙ୍କୁ ସହାୟତା” ଉପରେ ବିସ୍ତୃତ ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା

2.1 ଉପକ୍ରମ

କୃଷକ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ପ୍ୟାକେଜ ଜୀବିକା ଏବଂ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ କୃଷକଙ୍କୁ ସହାୟତା (କାଳିଆ) ଯୋଜନାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାଞ୍ଚଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହିତ ଅନୁମୋଦିତ (ଡିସେମ୍ବର 2018) କରିଥିଲେ ।

- (i) ଚାଷ ପାଇଁ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା;
- (ii) ଭୂମିହୀନ କୃଷି ପରିବାର ପାଇଁ ଜୀବିକା ସହାୟତା;
- (iii) ଆର୍ଥିକ ଦୁର୍ବଳ କୃଷି ପରିବାରକୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା;
- (iv) କୃଷକ ଏବଂ ଭୂମିହୀନ କୃଷି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଜୀବନ ବୀମା ସହାୟତା ଏବଂ
- (v) ସୁଧ ବିହୀନ ଶସ୍ୟ ରଣା ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଫେବୃଆରୀ 2019ରେ, ରାଜ୍ୟରେ ବୃତ୍ତିଗତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିବା, ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ୟତା ଅଧାରରେ ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଷଷ୍ଠ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାଳିଆ ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି ଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ।

କୃଷି ସମୃଦ୍ଧିକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଏବଂ କୃଷକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହ୍ରାସ କରିବା ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । କରଗ୍ରସ୍ତ ଓ କରମୁକ୍ତ ଚାଷୀ, ଭାଗଚାଷୀ ଏବଂ ଭୂମିହୀନ କୃଷି ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ଏହି ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବାର ଥିଲା । ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯୋଗ୍ୟତା ମାନଦଣ୍ଡ ପାଇଥିବା ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଏହି ଯୋଜନା ପାଇଁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା ।

- (i) କୃଷକ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପତି/ପତ୍ନୀ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ନିର୍ଭରଶୀଳ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଚାଷୀ ପରିବାର ଗଠିତ ।
- (ii) କୃଷକ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଥାୟୀ ବାସିନ୍ଦା ହୋଇଥିବେ ।
- (iii) କୃଷକ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପତି/ ପତ୍ନୀ ଆୟକର ଦାତା କିମ୍ବା ସରକାରୀ/ ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ଷେତ୍ରର କର୍ମଚାରୀ (ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସମେତ) ହୋଇନଥିବେ ।
- (iv) ଏହି ରାଶି ଚାଷୀ ପରିବାରର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯିବ ।

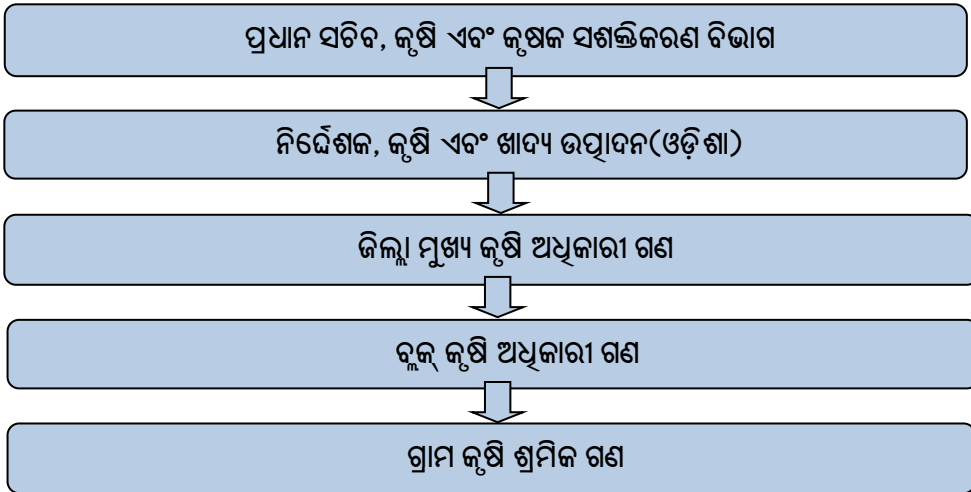
କୃଷି ଏବଂ କୃଷକ ସଶକ୍ତିକରଣ ବିଭାଗ (ଡିଏଆଣ୍ଡଏଫ୍‌ଇ), ମହ୍ୟ ଏବଂ ପଶୁ ସମ୍ପଦ ବିକାଶ ବିଭାଗ (ଏଫ୍ ଆଣ୍ଡଏଆର୍‌ଡି) ଏବଂ ସମବାୟ ବିଭାଗ ସହିତ ମିଶି, 127.29 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରୁଥିବା ଯୋଜନା ଛଅଗୋଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ 2018-19 ରୁ 2020-21 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ 10,310 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପାଣ୍ଠିର ଆବଶ୍ୟକତା ଆକଳନ କରିଥିଲେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଏହି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଶାସନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଯୋଜନାର ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 40.18 ଲକ୍ଷ ରୁ 75 ଲକ୍ଷକୁ ବୃଦ୍ଧି

⁵ ଜଣେ କୃଷକ ଯିଏ ନିଜ ଫସଲର କିଛି ଅଂଶ ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ପାଉଣା ଭାବରେ ଦେଇଥାଏ ।

କରାଯାଇଥିଲା (ଜୁନ୍ 2019) । ହିତାଧିକାରୀ ଚୟନ, ଦେୟତା ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଯୋଜନାର ତଦାରଖ ପାଇଁ କାଳିଆ ପୋର୍ଟାଲ୍ (www.kalia.co.in) ନାମକ ଏକ ୱେବ୍ ଆଧାରିତ ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାଂଗଠନିକ ଚାର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଯୋଜନା କୃଷି ଏବଂ କୃଷକ ସଶକ୍ତିକରଣ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବାର ଥିଲା ।

ଚାର୍ଟ 1: ସାଂଗଠନିକ ଚାର୍ଟ

2.1.1 ଅତିର୍ତ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଯୋଜନା ଉପରେ ଅତିର୍ତ୍ତ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 ରୁ ଅପ୍ରେଲ 2021 ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିଲା (ମହାମାରୀ ହେତୁ ବିଭାଜିତ ଅବଧି) ଯାଞ୍ଚ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଥିଲା,

- ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କର ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ସମାନ ଭାବରେ ନିରପେକ୍ଷ ଏବଂ ସଜ୍ଜ ଥିଲା କି ନଥିଲା;
- ଇଚ୍ଛାକୃତ ଲାଭ ଗୁଡ଼ିକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲା କି ନାହିଁ ଏବଂ
- ଏହି ଯୋଜନା ପାଇଁ ବିକଶିତ ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ପ୍ରଣାଳୀ ଦୃଢ଼ ଥିଲା ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଚୟନକୁ ସୁଗମ କରିଥିଲା ଏବଂ ଅଯୋଗ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ ହଟାଇଥିଲା କି ନାହିଁ ।

2.1.2 ଅତିର୍ତ୍ତ ପରିସର ଏବଂ ପଛଟି

କୃଷି ଏବଂ କୃଷକ ସଶକ୍ତିକରଣ ବିଭାଗ, କୃଷି ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶା, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କୃଷି ମାର୍କେଟିଂ ବୋର୍ଡ଼ (ଓଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏମ୍‌ବି) ଦ୍ୱାରା 2018-19 ରୁ 2020-21 ମଧ୍ୟରେ ପରିଚାଳିତ ଯୋଜନା ରେକର୍ଡ଼ଗୁଡ଼ିକୁ ଅତିର୍ତ୍ତ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର ରୁ ଅକ୍ଟୋବର 2019 ଏବଂ ଫେବୃଆରୀରୁ ଅପ୍ରେଲ 2021) । ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କାଳିଆ ପୋର୍ଟାଲର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ତଥ୍ୟକୁ ସଂରଚନା ଜିଜ୍ଞାସା ଭାଷା (ଏସ୍‌କ୍ୟୁଏଲ୍) ଏବଂ ପାଇଥନ ବ୍ୟବହାର କରି ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । କାଳିଆ ପୋର୍ଟାଲର ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । 18 ମଇ 2022 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଅତିର୍ତ୍ତ ଫଳାଫଳ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କର ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

2.1.3 ସମୀକ୍ଷାରେ ସାମିତତା

ବିଭାଗ କାଳିଆ ପୋର୍ଟାଲର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାଟାବେସ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତାଟାବେସ୍ ପ୍ରଦାନ କରିନାହିଁ ଯାହା ବାରମ୍ବାର ଅନୁରୋଧ ସତ୍ତ୍ୱେ, ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଚୟନ ଏବଂ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା । ବିଭାଗ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାୟ ଦେୟ ସ୍ୱୀକୃତି ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲା, ଯାହା ଦେୟକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିଥାଏ । ବିତରଣ ହେଉଥିବା 9,333.01 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ 2,060.29 କୋଟି ଟଙ୍କା ଯାହା ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା 2021-22 ବର୍ଷରେ ବିତରଣ ହୋଇଥିଲା । ତଥ୍ୟ ଏବଂ ସୂଚନା ଅଭାବରୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ।

ଏହି ଯୋଜନା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଦୁଇଟି କୃଷକ ତଥ୍ୟାବଳୀକୁ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ତଥ୍ୟାବଳୀ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ଏବଂ କାଳିଆ ପୋର୍ଟାଲ ମାଧ୍ୟମରେ ଚାଷୀଙ୍କ ଠାରୁ ନୂତନ ଆବେଦନ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତାକୁ ବାଛି ହିତାଧିକାରୀ ଚୟନ କରିବା ପାଇଁ 14ଟି ତଥ୍ୟାବଳୀ⁷ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । ଏହି ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ବିସ୍ତୃତ ଅଡିଟ୍ ବିଶ୍ଳେଷଣ ପାଇଁ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ତଥ୍ୟ, ବାରମ୍ବାର ଅନୁରୋଧ ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଭାଗ କାଳିଆ ପୋର୍ଟାଲର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଯାହା ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଚୟନ

ଏବଂ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା ତାହା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ । ଦେୟକୁ ପ୍ରାମାଣିକରଣ କରୁଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ଦେୟ ସ୍ୱୀକୃତି ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବିଭାଗ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ । ତଥ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ଏହି ଯୋଜନାକୁ ସାମିତ ତଥ୍ୟ⁸ ଏବଂ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରେକର୍ଡ / ତାଲିକା ସହିତ ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ । 9,333.01 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୋଟ ବିତରଣ ମଧ୍ୟରୁ 2021-22 ବର୍ଷର 2,060.29 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିତରଣ, ତଥ୍ୟ ଏବଂ ସୂଚନା ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇପାରି ନାହିଁ ।

2.1.4 ବଜେଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ବ୍ୟୟ

2018-22 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଯୋଜନା ପାଇଁ ବଜେଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପୁନଃ ଆବଶ୍ୟକ, ଓଡ଼ିଶା କଣ୍ଟ୍ରିଭ୍ୟୁ ଫଣ୍ଡ (ଓସିଏଫ୍) ରୁ ଅଗ୍ରାମ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ନିମ୍ନ ସାରଣୀ 2.1 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.1: ବଜେଟ୍ ଯୋଗାଣ, ପୁନଃ ଆବଶ୍ୟକ, ଆକର୍ଷକ ପାଣ୍ଡିରୁ ଅଗ୍ରାମ ଏବଂ 2018-22 ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟୟର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବର୍ଷ	କୃଷକଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ଅଧିନସ୍ଥ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା	ଅନ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ଖାତାରୁ ପୁନଃ ଆବଶ୍ୟକ	ଓସିଏଫ୍ ରୁ ଅଗ୍ରାମ	ସମୁଦାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା	ବ୍ୟୟ	ସମର୍ପଣ / ସଞ୍ଚୟ
2018-19	250.00	(+) 681.00	1244.66	2175.66	2175.66	0
2019-20	5501.00	(-) 48.01	-	5452.99	3243.01	2209.98

⁶ 1. ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଭାଗଚାଷୀ ତଥ୍ୟ ଏବଂ 2. ବିଭାଗର ସିଧାସଳଖ ବିହନ ସର୍ବସ୍ୱତ୍ୱ ହିତାଧିକାରୀ ତଥ୍ୟାବଳୀ

⁷ ଜାତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଆଇନ୍ (ଏନ୍ଏଫ୍ଏସ୍ଏ), 2. ଜାତୀୟ ଜନସଂଖ୍ୟା ପଞ୍ଜିକରଣ (ଏନପିଆର୍), 3. ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଜାତି ଭିତ୍ତିକ ଜନଗଣନା (ଏସଇସିସି), 4. ଅନ୍ୟ ପରିଚୟ ପ୍ରାଧିକରଣ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ (ସିଆଇଡିଏଆଇ), 5. ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଫସଲ ବାମା ଯୋଜନା (ପିଏମ୍ଏଫ୍ଏଓ), 6. ରାଜ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନା (ଏସଏଫ୍ଏସ୍ଏସ୍), 7. ଭାଗ ଚାଷୀ ତଥ୍ୟ, 8. ସାମ୍ବଲିତ ଧାନ କ୍ରୟ ସିଷ୍ଟମ (ପିପିଏସ୍), 9. ମାନବ ସମ୍ବଳ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା (ଏବିଆର୍ଏମ୍ଏସ୍), 10. ପୋଲିସ୍ କନଷ୍ଟ୍ରେକ୍ସନ୍ ତଥ୍ୟ, 11. ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ତଥ୍ୟ, 12. ପେନସନଭୋଗୀଙ୍କ ତଥ୍ୟାବଳୀ, 13. ତାଲୁକା ପେଶାବର ତଥ୍ୟ ଏବଂ 14. ବ୍ୟାଙ୍କର ତଥ୍ୟାବଳୀ

⁸ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟର ସଂରକ୍ଷଣ ପରିବର୍ତ୍ତେ, ବିଭାଗ 29 ଟି ଟେବୁଲ୍ ଯଥା: ଦରଖାସ୍ତ, ଅଭିଯୋଗ, ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅନ୍ତିମ ଦେୟ, ଗ୍ରାମ, ଜିପିର ତାଲିକା ଇତ୍ୟାଦି ଗୁଡ଼ିକର ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ବର୍ଷ	କୃଷକଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ଅଧିକାର ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟ	ଅନ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ଖାତାରୁ ପୁନଃ ଆବଣ୍ଟନ	ଓସିଏଫ୍‌ରୁ ଅଗ୍ରାମ	ସମୁଦାୟ ବ୍ୟୟ	ବ୍ୟୟ	ସମର୍ପଣ / ସଞ୍ଚୟ
2020-21	3195.00	-	-	3195.00	1854.05	1340.95
2021-22	1827.85	(+) 259.47	-	2087.32	2060.29	27.03
ସମୁଦାୟ	10773.85	892.46	1244.66	12910.97	9333.01	3577.96

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ (ଜିଓଓ) ବିଭାଗର ରେକର୍ଡ୍‌ରୁ ତଥ୍ୟ ସଂଗୃହଣ

ପାଣ୍ଠିର ସମର୍ପଣ ମୁଖ୍ୟତଃ ଯୋଜନାରେ ଥିବା ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେବୁ ହୋଇଅଛି ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

2.2. ଅତିର୍ଣ୍ଣ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

2.2.1 ଯୋଜନାର ଅଭାବ

କୃଷକଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ପ୍ୟାକେଜ୍-କାଳିଆ ଯୋଜନା 2018-19 ର ରବି⁹ ରୁ ଠାରୁ ପାଞ୍ଚଟି ଶସ୍ୟ ରୁ ପାଇଁ 21 ଡିସେମ୍ବର 2018 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା । ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ପରିପତ୍ର (ଜାନୁଆରୀ 2013)¹⁰ ଅନୁଯାୟୀ, କୌଣସି ନୂତନ ଯୋଜନା/ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରସାର ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ବିଭାଗ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏହି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଛଅ ଗୋଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଥିଲା । ଏହି ଛଅ ଗୋଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ସହାୟତାର ସାମା ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.2 ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ କାଳିଆ ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଛଅଟି ଉପାଦାନ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଦୁଇଟି ଉପାଦାନ ଯଥା-1-‘ଗଣ ପାଇଁ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା’ ଏବଂ 2 – ‘2018-21 ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ଭୂମିହୀନ କୃଷି ପରିବାର ପାଇଁ ଜାରିକା ସହାୟତା’ । ଅଧିକତ୍ୱ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଥମ ଉପାଦାନ ଅଧୀନରେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପାଞ୍ଚଟି କିଛି ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ତିନୋଟି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଦୁଇଟି ଉପାଦାନ ଯଥା- 3 – ‘ଦୁର୍ବଳ କୃଷି ପରିବାରଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା’ ଏବଂ 5 – ‘ସୁଧ ମୁକ୍ତ ଶସ୍ୟ ରଣ’ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ ଦୁଇଟି ଉପାଦାନ ଯଥା- ଉପାଦାନ 4 – ‘କୃଷକ ଏବଂ ଭୂମିହୀନ କୃଷି ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ଜୀବନ ବୀମା ସହାୟତା’ ଏବଂ ଉପାଦାନ 6 – ‘କାଳିଆ ସଲାରସିପ୍’ ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ ହେବାର ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପରେ ମଧ୍ୟ ଯୋଜନା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତରେ ଅଛି ।

⁹ ଅକ୍ଟୋବରରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଣ ରୁ

¹⁰ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓଏମ୍ ସଂଖ୍ୟା 1068/ଏଫ୍ ଡାରିଙ୍ଗ - 10/01/2013

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.2: କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ, ଏବଂ ଯୋଜନାର ସହାୟତା ରାଶି

କ୍ର.ସଂ.	ଉପାଦାନ	ସହାୟତା ରାଶି	ପ୍ରାରମ୍ଭ		ସଂଗୋଧିତ	
			ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ (ଲକ୍ଷରେ)	ଆବଶ୍ୟକ ପାଣ୍ଠି (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ସଂଗୋଧିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ (ଲକ୍ଷରେ)	ଆବଶ୍ୟକ ପାଣ୍ଠି (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)
1	ଗାଈ ପାଇଁ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା	ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଫସଲ ରତ୍ନ ପାଇଁ ଫସଲ ରତ୍ନ ପ୍ରତି ଏବଂ କୃଷକ ପରିବାର ପ୍ରତି 5,000 ଟଙ୍କା	30.18	7,540	50.00	12,500
2	ଭୂମିହୀନ କୃଷି ପରିବାର (ଏଲ୍‌ଏଲ୍) ପାଇଁ ଜୀବିକା ସହାୟତା	ତିନି ବର୍ଷରେ ପରିବାର ପ୍ରତି 12,500 ଟଙ୍କା	10.00	1,250	25.00	3125
3	ଆର୍ଥିକ ଦୁର୍ଗତ ଥିବା କୃଷି ପରିବାରକୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା	ପରିବାର ପ୍ରତି 10,000 ଟଙ୍କା	10.00	1,000	-	-
4	କୃଷକ ଏବଂ ଭୂମିହୀନ କୃଷି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଜୀବନ ବୀମା ସହାୟତା	ହିତାଧିକାରୀ (18 ରୁ 50 ବର୍ଷ ବୟସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ପ୍ରତି 171 ଟଙ୍କା । 51 ରୁ 70 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ 12 ଟଙ୍କାର ସହାୟତା	57.00	170	-	-
5	ସୁଧ ବିହୀନ କୃଷି ରଣ	50,000 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଧ ବିହୀନ ଫସଲ ରଣ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ 110 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ସହାୟତା	20.00	220	-	-
6	କାଳିଆ ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି	ହଷ୍ଟେଲ/ ମେସ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ସମସ୍ତ ଦେୟ	0.11	130	-	-
ସମୁଦାୟ			127.29	10,310	75	15,625

(ଉତ୍ସ: ବିଭାଗର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର)

ସରକାର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ଅଧିକାର ବିନା ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାକୁ ଥିବା କାଳିଆ ଯୋଜନାକୁ ଅନୁମୋଦନ (ଡିସେମ୍ବର 2018) କରିଛନ୍ତି ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଅଛି :

- ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକର ଅପସାରଣ:** ଏହି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ସମୟରେ, ସରକାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଯେ ଉପାଦାନ ସଂଖ୍ୟା-3 ଏବଂ ସଂଖ୍ୟା-5 ଅନାବଶ୍ୟକ ଥିଲା କାରଣ ଉପାଦାନ ସଂଖ୍ୟା-3 ଅନ୍ତର୍ଗତ ହିତାଧିକାରୀମାନେ ଉପାଦାନ ସଂଖ୍ୟା-1 ଏବଂ 2 ଅଧିକରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ସମବାୟ ବିଭାଗ, ଜିଓଓ ଉପାଦାନ ସଂଖ୍ୟା-5 ଭଳି ଏକ ସମାନ ଯୋଜନା “ସୁଧ ବିହୀନ କୃଷି ରଣ” ରେ ସମସ୍ତ କୃଷକମାନଙ୍କୁ 0.5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଦାନ ଆରମ୍ଭ କରିସାରିଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2019) । ଏହିପରି, ବିଭାଗ (ନଭେମ୍ବର 2019)¹¹ କୁ ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି ଉପାଦାନ ଅର୍ଥାତ୍ ଉପାଦାନ ସଂଖ୍ୟା-3 ଏବଂ 5 କୁ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଠାରୁ ଅପସାରଣ କରିଥିଲେ ।
- ଉପାଦାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନହେବା:** ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭରୁ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଉପାଦାନ ଯଥା ଉପାଦାନ ସଂଖ୍ୟା-4 ଏବଂ ସଂଖ୍ୟା-6, ଯୋଜନା ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଥିଲା । ଏହିପରି, ବିଭାଗ ଜାନୁଆରୀ 2019 ଠାରୁ ରାଜ୍ୟରେ ଏହି ଯୋଜନାର ଅଧିକରେ କେବଳ ଦୁଇଟି ଉପାଦାନ ଯଥା ଉପାଦାନ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ 2 କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିପାରିଥିଲେ ।
- ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ନହେବା:** ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ଉପାଦାନ ଯଥା ଉପାଦାନ ସଂଖ୍ୟା-1 ଏବଂ 2, 40.18 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ବିଭାଗ ପାଖରେ ଏହି ହିତାଧିକାରୀ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ଯୋଜନାର ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି ଉପାଦାନର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ବିଭାଗ, ବିହନ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଲାଭ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଯୋଜନା (ଏସ୍‌ଡିବିଟି) ଅଧୀନରେ 21.76 ଲକ୍ଷ କୃଷକଙ୍କ ତାଲିକା ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗର ଧାନ କ୍ରୟ

¹¹ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କୃଷି ଏବଂ କୃଷକ ସଶକ୍ତିକରଣ ବିଭାଗ ବିକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା 22660/ ଏଆସ୍‌ଏଫ୍‌ଇ 30 ନଭେମ୍ବର 2019

ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ପଦ୍ଧତି (ପିପିଏଏସ୍) ଅଧୀନରେ 1.05 ଲକ୍ଷ ଭାଗଚାଷୀଙ୍କ ଚାଲିକା ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । ଭୂଲେଖରୁ ଜମି ଥିବା ଲୋକଙ୍କ ତଥ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରି ନଥିଲା, ଯେହେତୁ କାଳିଆରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଭୂଲେଖ ତଥ୍ୟାବଳୀରେ ଆଧାର ସଂଖ୍ୟା ଭଳି କୌଣସି ସାଧାରଣ ପନ୍ଥା ନଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଜାନୁଆରୀରୁ ମଇ 2019 ମଧ୍ୟରେ ଏହା କାଳିଆ ପୋର୍ଟାଲ ବ୍ୟବହାର କରି କୃଷକମାନଙ୍କ ଠାରୁ 96.43 ଲକ୍ଷ ନୂଆ ଆବେଦନ ସଂଗ୍ରହ କରି ହିତାଧିକାରୀ ସଂଖ୍ୟାକୁ 1.19 କୋଟିରେ ପହଞ୍ଚାଇଥିଲେ । ଶେଷରେ, ବିଭାଗ, କାଳିଆ ପ୍ରଥମ କିଛି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପାଇଁ 51.05 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀ ଚୟନ କଲା । ହିତାଧିକାରୀ ସଂଖ୍ୟାରୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ହଟାଇବା ପାଇଁ 14 ଟି ତଥ୍ୟାବଳୀ ବ୍ୟବହାର କରି ସେମାନେ ବହିଷ୍କାର ମାନଦଣ୍ଡ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିବା ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 40.18 ଲକ୍ଷ ରୁ 75 ଲକ୍ଷକୁ ବିଭାଗ ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2019) ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଉ ବଞ୍ଚିତ ହେବେ ନାହିଁ । ଅତିରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଉପାଦାନ ସଂଖ୍ୟା-1 ଏବଂ 2 ପାଇଁ ସଂଶୋଧିତ 75 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରି ନଥିଲା, ଯେହେତୁ ଚୂଡ଼ାୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ସହାୟତା (ଫେବୃଆରୀ 2021) ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଇ ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପରେ ମନୋନୀତ ହିତାଧିକାରୀମାନେ ମାତ୍ର 56.15 ଲକ୍ଷ ଥିଲେ ।

- **ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଳମ୍ବ:** ଯୋଜନା ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁଯାୟୀ, ଉପାଦାନ ସଂଖ୍ୟା-1 ଅଧୀନରେ ରବି 2018-19 ରୁ ରବି 2020-21 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଞ୍ଚଟି ଶସ୍ୟ ଋତୁରେ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା ଦେବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଅତିରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ବିଭାଗ କେବଳ ତିନୋଟି କିଛି ଯଥା ରବି 2018-19, ଖରିଫ୍ 2019-20 ଏବଂ ଖରିଫ୍ 2020-21 ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଏହିପରି, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବାରେ ଯୋଜନାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଅଭାବ ରହିଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଯୋଜନାର ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ବିଭାଗ ନିଷ୍ଠିତ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ଦୁଇଟି¹² ଉପାଦାନକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନକରି ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ସୁଦ୍ଧା ଦୁଇ ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବିଭାଗ ଦୁଇଟି ଉପାଦାନର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଆରମ୍ଭ କରିପାରି ନଥିଲେ । ଅବଶିଷ୍ଟ ଦୁଇଟି ଉପାଦାନରେ ମଧ୍ୟ, ରବି 2018 ରୁ ପାଞ୍ଚଟି ଶସ୍ୟ ଋତୁର ଲକ୍ଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ତିନୋଟି କିଛି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ସତ୍ୟତାକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ବିଭାଗ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ ଏହି ଯୋଜନାର ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ଉପାଦାନରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିବା 75 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀ ଚୁଲନାରେ 56.67 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । ଏଲ୍‌ଆଇସି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏବଂ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କିଛି ରୂପାନ୍ତ ହୋଇନଥିବାରୁ ଉପାଦାନ ସଂଖ୍ୟା 4 ର ସମାଧାନ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଏହି ଉପାଦାନକୁ ହଟାଇବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦାଖଲ କରାଯିବ । ଉପାଦାନ ସଂଖ୍ୟା 6 ବିଷୟରେ ବିଭାଗ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ସମସ୍ତ ବିଭାଗର ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଏକ ସାଧାରଣ ପୋର୍ଟାଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବାରୁ ଏହି ଯୋଜନାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଛି ଯାହାକି 2021-22 ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହେବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଉପାଦାନ ଏଥିରେ ଏକାନ୍ତ ହୋଇଛି । ସତ୍ୟତା ଏହା ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ସୁଦ୍ଧା ଏହି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର ଦୁଇ ବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ ଉପାଦାନ ଦୁଇଟି ଆରମ୍ଭ ହୋଇନାହିଁ ।

2.2.2 ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ

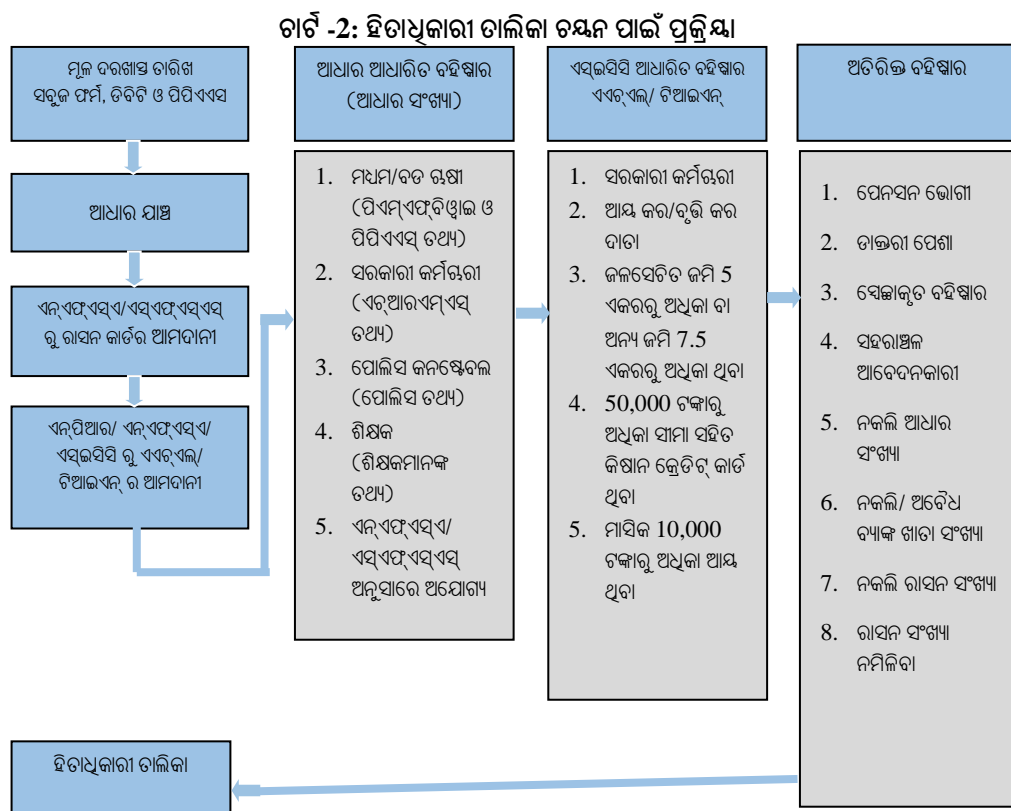
କାଳିଆର ପ୍ରଥମ ଉପାଦାନ ଅଧୀନରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ନାମମାତ୍ର ଚାଷୀଙ୍କୁ ଚାଷ ପାଇଁ ପ୍ରତି ପରିବାରକୁ ପ୍ରତି ଶସ୍ୟ ଋତୁରେ (ବର୍ଷକୁ ଦୁଇ କିଛି) ଚାଷୀଙ୍କ ପସନ୍ଦ ଅନୁସାରେ ନିବେଶ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପକରଣ କ୍ରୟ ପାଇଁ ପାଞ୍ଚ ହଜାର ଟଙ୍କା ଅନୁଦାନ ଭିତ୍ତିରେ ‘ଚାଷ ପାଇଁ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା’ ସହାୟତା ଅଧିନରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବାର ଥିଲା । 2018-19 ରୁ 2020-21 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଞ୍ଚଟି ଶସ୍ୟ ଋତୁ ପାଇଁ ଏହି ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଫେବୃଆରୀ 2021 ସୁଦ୍ଧା ସରକାର କେବଳ ତିନୋଟି କିଛି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

¹² ଆର୍ଥିକ ଦୁର୍ବଳ କୃଷି ପରିବାରକୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା (ii) ସୁଧ ବିହୀନ କୃଷି ରଣ

ଦ୍ଵିତୀୟ ଉପାଦାନ “ଭୂମିହୀନ କୃଷି ପରିବାର ପାଇଁ ଜୀବିକା ସହାୟତା” ଅଧୀନରେ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭୂମିହୀନ କୃଷି ପରିବାର ପାଇଁ, ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ 5,000 ଟଙ୍କା, ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷରେ 5,000 ଟଙ୍କା ଏବଂ ତୃତୀୟ ବର୍ଷରେ 2,500 ଟଙ୍କା, ଏହିଭଳି ମୋଟ 12,500 ଟଙ୍କା ସେମାନଙ୍କର ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀକ ସୁସ୍ଥିତି ପାଇଁ 10 ଲକ୍ଷ¹³ ପରିବାରକୁ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ଥିଲା । ସମସ୍ତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ତିନୋଟି କିଛି ମିଳିବାର ଥିଲା ।

ବହିଷ୍କରଣ ମାନଦଣ୍ଡ ପ୍ରୟୋଗ କରି ବିଭାଗ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଚୟନ କରିଥିଲେ ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଚାର୍ଟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ଅତିର୍ଵ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲା ଯେ, ବହିଷ୍କରଣ ମାନଦଣ୍ଡରେ ଜମି ରେକର୍ଡର ତାଟାବେସ୍ (ଭୁଲେଖ) ଅତ୍ୟୁଚ୍ଚ କରାଯାଇନାହିଁ, ଯାହାକି ଜମି ମାଲିକାନାର ମୌଳିକ ରେକର୍ଡ ଥିଲା । ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କମିଟି ବୌଦ୍ଧିରେ (ଜାନୁଆରୀ 2019) ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ କୃଷକ ତାଲିକାରେ ଚାଷୀଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ପ୍ଲଟ୍ ସଂଖ୍ୟାର ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ।

ଏହି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସମୟରେ, ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା ହେତୁ ସରକାର ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ 9.76 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲେ । କାଳିଆ ତାଟାବେସ୍କୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଅତିର୍ଵ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ 9.76 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଆହୁରି 2.96 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଥିଲେ । ତିନୋଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବିଭାଗ 782.26 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଯାହା ଯଥାଶୀଘ୍ର ଅସୁଲ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2019-2021 ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗ 65.64 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ କାଳିଆ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯାହା ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.3 ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

¹³ ଜୁନ୍ 2019 ରେ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ 25 ଲକ୍ଷକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା

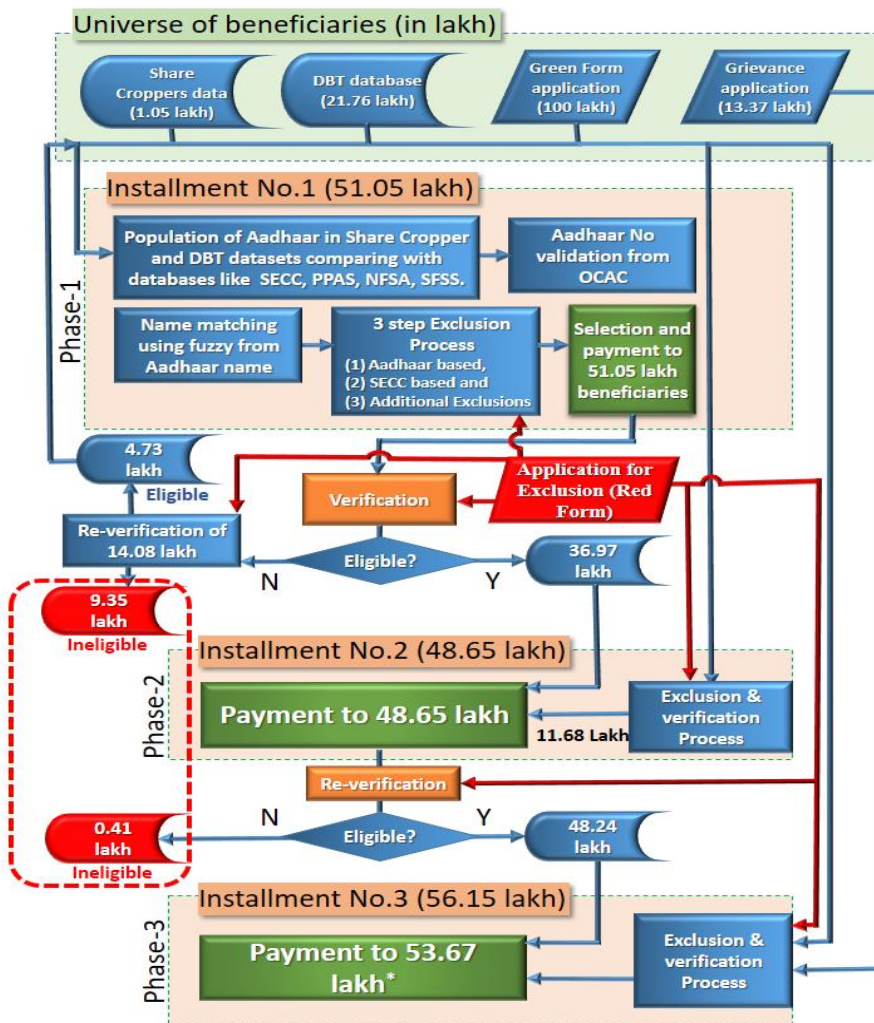
ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.3: କିଛି-ଓ୍ଵାରା ଉପକୃତ ହୋଇଥିବା ହିତାଧିକାରୀ

ଦେୟ କିଛି ସଂଖ୍ୟା ¹⁴	ଉପକୃତ ହୋଇଥିବା ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା (ଲକ୍ଷରେ)	ପରିମାଣ ଦେୟ(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)
ଡିନୋଟି କିଛି	41.64	5,053.46
ଦୁଇଟି କିଛି	8.09	659.49
ଗୋଟିଏ କିଛି	15.91	731.35
ସମୁଦାୟ	65.64	6,444.30

ଉତ୍ସ: କାଳିଆ ତଥ୍ୟାବଳୀ

ଏହି ଅସମାନ ବନ୍ଧନ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଯାଞ୍ଚ ବିନା ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ହେତୁ ଘଟିଥିଲା ଯାହା ଦ୍ଵାରା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ 9.76 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିଲେ । ପର୍ଯ୍ୟାୟ-ଓ୍ଵାରା ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଚାର୍ଟରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ଚାର୍ଟ-3: ପର୍ଯ୍ୟାୟ-ଓ୍ଵାରା ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ଚୟନପ୍ରକ୍ରିୟା

* The release of instalment to the rest 2.48 lakh beneficiaries were kept pending for verification of bank details, Aadhaar seeding status and name matching with NFSA . Once verified the instalment was to be released to them.

¹⁴ ପ୍ରଥମ କିଛି ଏବଂ ଦ୍ଵିତୀୟ କିଛିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ 5,000 ଟଙ୍କା ଏବଂ ତୃତୀୟ କିଛିରେ ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏଫ୍(ଉପାଦାନ-1) ଅନୁସାରେ 2,000 ଟଙ୍କା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏଲ୍‌ଏଲ୍(ଉପାଦାନ-2) ଅନୁସାରେ 2,500 ଟଙ୍କା ଥିଲା

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଅତିବ୍ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନିୟମିତତା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ:

ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଯୋଜନା

2.2.2.1 ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ

ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ଅର୍ଥସ୍ ମେମୋରାଣ୍ଡମ (ଜାନୁଆରୀ 2013)¹⁵ ଏବଂ ବିଭାଗର କ୍ୟାବିନେଟ୍ ମେମୋରାଣ୍ଡମ (ଡିସେମ୍ବର 2018)¹⁶ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ, ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ମୂଳ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପଞ୍ଚାୟତଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତୁତି/ ଦକ୍ଷତା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିବା ଉଚିତ୍ ଯାହା ଅର୍ଥ ବିଭାଗରୁ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

ଜାନୁଆରୀ ରୁ ମଇ 2019 ମଧ୍ୟରେ ପାଞ୍ଚଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ 51.05 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ କିଛି ଭାବରେ ବିଭାଗ ପ୍ରତି ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ 5,000 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ 2,552.65 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.4 ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.4: ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟ-ଭାବେ ଏବଂ ତାରିଖ-ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଠି

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ସଂଖ୍ୟା	ତଥ୍ୟର ଉତ୍ସ	ବିବେଚିତ ହୋଇଥିବା ମୋଟ ହିତାଧିକାରୀ	ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ତାରିଖ	ମୋଟ ବିବେଚିତ କ୍ଷୁଦ୍ର/ନାମମାତ୍ର ଚାଷୀ ସଂଖ୍ୟା	ମୋଟ ବିବେଚିତ ଭୂମିହୀନ କୃଷି ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା	ମୋଟ ବିବେଚିତ ହିତାଧିକାରୀ ସଂଖ୍ୟା
1	2	3	4	5	6	7
ପ୍ରଥମ	ଡିବିଟି	21,76,477	25 ଜାନୁଆରୀ 2019	12,45,490		16,13,696
	ଭାଗଚାଷୀ	1,05,571	27 ଜାନୁଆରୀ 2019	57,614		
	ସରକାରୀ ଫର୍ମ ¹⁷	65,45,039	15 ଫେବୃଆରୀ 2019	-	3,10,592	
ଦ୍ୱିତୀୟ	ସରକାରୀ ଫର୍ମ	30,98,353	21 ଫେବୃଆରୀ 2019	14,26,342		16,04,808
	ସରକାରୀ ଫର୍ମ		24 ଫେବୃଆରୀ 2019	-	1,78,466	
ତୃତୀୟ	ସରକାରୀ ଫର୍ମ	30,98,353	05 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019	3,48,462	1,35,018	4,83,480
ଚତୁର୍ଥ	ସରକାରୀ ଫର୍ମ		12 ଅପ୍ରେଲ 2019	2,46,924	3,15,879	5,62,803
ପଞ୍ଚମ	ସରକାରୀ ଫର୍ମ		29 ମଇ 2019	3,09,878	5,30,625	8,40,503
ମୋଟ		1,19,25,410		36,34,710	14,70,580	51,05,290

(ଉତ୍ସ: ବିଭାଗର ନଥିପତ୍ରରୁ ସଂକଳିତ ତଥ୍ୟ)

ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରରେ ଯାଞ୍ଚ (ଅଗଷ୍ଟ 2019) କରି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ 51.05 ଲକ୍ଷ ମଧ୍ୟରୁ 14.08 ଲକ୍ଷ (27.58 ପ୍ରତିଶତ) ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ କିଛି ପ୍ରଦାନ ସମୟରେ କ୍ଷେତ୍ର ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଥିବା ଖାତାକୁ 704.08 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିରୁ 611.91 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇସାରିଥିଲା ।

ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା (ସ୍ୱିପ୍ଟ କିମ୍ବା ଜିଜ୍ଞାସା) ଏବଂ କାଳିଆ ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ କାଟିଗଟ ଜନଗଣନା ଏକ୍ସଲସିଭି ତଥ୍ୟ (ଗ୍ରାମୀଣ), ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ମାନବ ସମ୍ପଦ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା (ଏଚ୍.ଆର୍.ଏମ୍.ଏସ୍) ତଥ୍ୟ, ସଡ଼କ ପରିବହନ ଏବଂ ରାଜପଥ ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ବାହାନ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଆଇଏଫ୍.ଏମ୍.ଏସ୍.ରୁ ଯେନ-ସନଭୋଗା ତଥ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରି ଅତିବ୍ ଚିଣ୍ଟଣ କରାଯାଇଛି । ଅତିବ୍

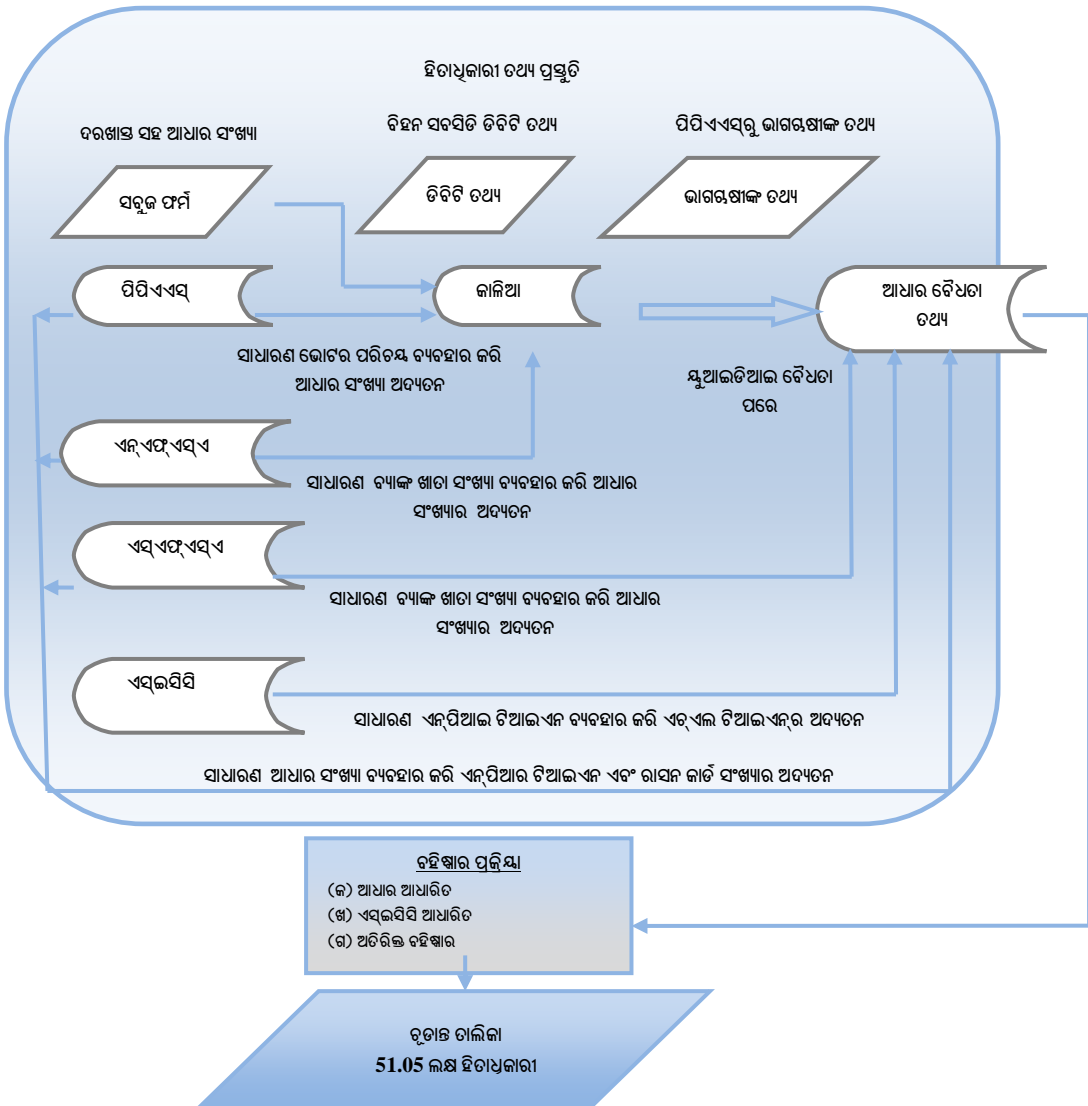
¹⁵ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ଅର୍ଥସ୍ ସ୍ମାରକ ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା 1068/ଏଫ୍ ତାରିଖ 10/01/2013
¹⁶ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ କୃଷି ଏବଂ କୃଷକ ସମ୍ବଳନର ବିଭାଗର କ୍ୟାବିନେଟ୍ ସ୍ମାରକ ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା- 23029 ତାରିଖ 21/12/2018
¹⁷ ସରକାରୀ ଫର୍ମ କାଳିଆ ଯୋଜନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଆବେଦନ ପତ୍ର

ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଏହି ଯୋଜନା ଅଧିନରେ 4.64 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଉପକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଅତିବ୍ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ 4.64 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା 14.08 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ବ୍ୟତୀତ 2.35 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଅଛନ୍ତି । ଯଦି ବିଭାଗ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ 12 ତଥ୍ୟାବଳୀ ସହିତ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟାବଳୀ ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଅତିବ୍ ଅଧିକ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିଥାନ୍ତେ । ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ, ଯେଉଁମାନେ ବହିଷ୍କରଣ ତର୍କ / ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ତୁଟି ହେଉ ପ୍ରଥମ କିଛି ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବରୁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନଟ ହୋଇନଥିଲେ ଏବଂ ତାଲିକାରୁ ବାଦ୍ ପଡ଼ି ନଥିଲେ ତାହା ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି:

(i) ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍ ବହିଷ୍କାର ମାନଦଣ୍ଡର ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରୟୋଗ

ବିଭାଗ, ହିତାଧିକାରୀ ଚୟନ ପାଇଁ କାଳିଆ ହିତାଧିକାରୀ ତଥ୍ୟାବଳୀ, ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍ ତଥ୍ୟାବଳୀ, ଜାତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଆଇନ୍ (ଏନଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଏ) ତଥ୍ୟାବଳୀ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନା (ଏସ୍‌ଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍) ତଥ୍ୟାବଳୀ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଚାର୍ଟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ଚାର୍ଟ-4: ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବିଭିନ୍ନ ତଥ୍ୟାବଳୀ ବ୍ୟବହାର କରି ହିତାଧିକାରୀ ତଥ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତି

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଗୃହ ତାଲିକା-ଅସ୍ଥାୟୀ ପରିଚୟ ସଂଖ୍ୟା (ଏଏବ୍‌ଏଲ୍ ଟିଆଇଏନ୍)¹⁸ ହେଉଛି କାଳିଆ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଏବଂ ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟାବଳୀରେ ସାଧାରଣ ତଥ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର । ଏଣୁ, ବିଭାଗ ବହିଷ୍କାରର ଏସ୍‌ଇସିସି ମାନଦଣ୍ଡ ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ ଏଏବ୍‌ଏଲ୍ ଟିଆଇଏନ୍ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ।

ଯେହେତୁ ବିଭାଗ ଅନେକ ଅନୁରୋଧ ସତ୍ତ୍ୱେ ଏଏବ୍‌ଏଲ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍, ଏଏବ୍‌ଏଲ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍ ଇତ୍ୟାଦି ତଥ୍ୟାବଳୀ ଯୋଗାଇବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ, ତେଣୁ କେବଳ ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟାବଳୀ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅତିର୍ ଟ୍ରିପ୍ ସାଧାନ ଭାବରେ ତଥ୍ୟାବଳୀ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଥିଲେ । ଅତିର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟକଳା ଯେ 51.05 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 30.14 ଲକ୍ଷ ରେକର୍ଡରେ ଏଏବ୍‌ଏଲ୍ ଟିଆଇଏନ୍ ଥିଲା । ଏଣୁ ବିଭାଗ ଏସ୍‌ଇସିସି ବହିଷ୍କାର ମାନଦଣ୍ଡରେ 20.91 ଲକ୍ଷ (40.95 ପ୍ରତିଶତ) ଅବଶିଷ୍ଟ ହିତାଧିକାରୀ ତଥ୍ୟକୁ ବାଛି ପାରିଲେ ନାହିଁ, କାରଣ ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟ ସହିତ ସଂପର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଏଏବ୍‌ଏଲ୍ ଟିଆଇଏନ୍ ଭଳି ସାଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନ ଥିଲା ।

ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଏପ୍ରିଲ 2022) ଯେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବାଦ ଦେବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଯେଉଁଠାରେ ଟିନ୍ ସଂଖ୍ୟା ମେଳ ହୋଇଥିଲା ସେଠାରେ ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା । ବହିଷ୍କାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ତାଟା ସେଟ୍ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 20.91 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ଅନ୍ୟ ତାଟା ସେଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଯତ୍ନ ନିଆଯାଇଥିବେ । ତଥାପି ସତ୍ୟତା ଏହା ରହିଲା ଯେ ଅତିର୍ ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଅନୁରୋଧ ସତ୍ତ୍ୱେ, ବିଭାଗ, ଏଏବ୍‌ଏଲ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍, ଏଏବ୍‌ଏଲ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍, ପିପିଏସ୍‌ଏସ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଭଳି 12ଟି ତଥ୍ୟାବଳୀ ଯୋଗାଇବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ ଯାହାକି ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କର ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଜ୍ଜ ନଥିବା ଦର୍ଶାଉଛି । ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା 14.08 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବାଦ ଦିଆଯିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଅତିର୍ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଅତିରିକ୍ତ 2.35 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ପାଇଲେ ଯାହା ବିଭାଗ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ହେବ ଯେ ବିଭାଗ, ଏସ୍‌ଇସିସି ମାନଦଣ୍ଡରେ ମଧ୍ୟ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁକ୍ଷେପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଅଛି :

(ii) ଏସ୍‌ଇସିସି ଅଧୀନ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବାଦ ନ ଦେବା

ଏଏବ୍‌ଏଲ୍, ଟିଆଇଏନ୍ (30.14 ଲକ୍ଷ) ସମାନ ଥିବା କାଳିଆ ତଥ୍ୟାବଳୀ ସହିତ ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟାବଳୀର ଅତିର୍ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଲକ୍ଷ୍ୟ କଳା ଯେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ତାଲିକାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାଞ୍ଚଟି ଏସ୍‌ଇସିସି ବହିଷ୍କାର ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ 35,983 ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଚୟନ ହୋଇଥିଲେ:

- **ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ:** ଏହି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ, ଯଦି ହିତାଧିକାରୀ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଅର୍ଥାତ୍ ରାଜ୍ୟ ସରକାର (ଏସଜି) / କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର (ସିଜି) କିମ୍ବା ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ (ପିଏସୟୁ) ହୋଇଥାନ୍ତି, ତେବେ ସେହି ପରିବାର କାଳିଆ ଅଧିନରେ ହିତାଧିକାରୀ ଭାବରେ ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ ନାହିଁ । ଅତିର୍ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡିଲା ଯେ 11,972 ଜଣ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇ 5.99 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।
- **ବୃତ୍ତିଗତ କର/ ଆୟକର ଦେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି:** କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ବୃତ୍ତିଗତ କର/ ଆୟକର ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ କାଳିଆ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ ନାହିଁ । ଅତିର୍ ଦ୍ୱାରା ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣରେ ଜଣାଗଲା ଯେ ଏସ୍‌ଇସିସି ଅନୁଯାୟୀ ଘରୋଇ ସଦସ୍ୟ ବୃତ୍ତିଗତ କର/ ଆୟକର ଦେଉଥିବା 1,794 ଜଣ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ, ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରୁ ବାଦ୍ ପଡିନଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ 0.90 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।
- **କିସାନ୍ କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ(କେସିସି) ଥିବା ହିତାଧିକାରୀ:** କ୍ରେଡିଟ୍ ସୀମା 50,000 ଟଙ୍କା ତଥା ଅଧିକ ଥିବା ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କାଳିଆ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି ।

¹⁸ ଏଏବ୍‌ଏଲ୍ ଟିଆଇଏନ୍ ଏକ ଘରର ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରେ ଯାହା 29 ଅକ୍ଟୋବର ବିଶିଷ୍ଟ । ଏଏବ୍‌ଏଲ୍ ଟିଆଇଏନ୍ ପ୍ରଥମ 26 ଅକ୍ଟୋବର ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଘରୋଇ ସଂଖ୍ୟାକୁ ସୂଚାଇଥାଏ । ଶେଷ ତିନୋଟି ଅକ୍ଟୋବର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପରିଚୟକୁ ସୂଚିତ କରେ ।

ତଥାପି ଅତିର୍ଣ୍ଣ, ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଯେ ଏସ୍‌ଇସିସି ଅନୁଯାୟୀ କେସିସି ଥିବା 4,880 ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଥିଲେ ଯେଉଁମାନେ କାଳିଆ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରୁ ବାଦ୍ ପଡ଼ି ନଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ 2.44 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

- **ମାସକୁ 10,000 ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ରୋଜଗାର କରୁଥିବା ହିତାଧିକାରୀ:** ମାସକୁ 10,000 ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ରୋଜଗାର କରୁଥିବା ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କାଳିଆ ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । କିନ୍ତୁ, ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟ ସହିତ କାଳିଆ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ତଥ୍ୟର ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ, 11,902 ଜଣ ହିତାଧିକାରୀ ଥିଲେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ମାସିକ 10,000 ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ରୋଜଗାର କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ 5.95 କୋଟି ଟଙ୍କା ବଞ୍ଚନ ହୋଇଥିଲା ।
- **ପାଞ୍ଚ ଏକରରୁ ଅଧିକ ଜଳସେଚିତ ଜମି କିମ୍ବା ସାତ ଏକରରୁ ଅଧିକ ଅନ୍ୟ ଦୋଫସଲି ଜମି ଥିବା ହିତାଧିକାରୀ:** ସେହିଭଳି, ପାଞ୍ଚ ଏକରରୁ ଅଧିକ ଜଳସେଚିତ ଜମି କିମ୍ବା ସାତ ଏକରରୁ ଅଧିକ ଅନ୍ୟ ଦୋଫସଲି ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧା ଜମି ଥିବା ଯେକୌଣସି କୃଷକ ଏହି ଯୋଜନା ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ସର୍ଭ ପୁରଣ କରୁଥିବା 5,435 ଜଣ କୃଷକ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ କାଳିଆ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ 2.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆବଞ୍ଚନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏଣୁ, ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଲା ଯେ ବିଭାଗ, ପ୍ରଥମ କିଛି ଆବଞ୍ଚନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟାବଳୀକୁ ଫଳପ୍ରଦ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଯାହାଫଳରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ 18 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା 35,983 ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବିଭାଗ, କେବଳ 12,326¹⁹ (34.26 ପ୍ରତିଶତ) କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିଥିଲେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 23,657 ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ କେବଳ ଏସ୍‌ଇସିସି ର ବହିଷ୍କାର ମାନଦଣ୍ଡ ଆଧାରରେ ଅଯୋଗ୍ୟତାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଠିକ୍ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟ ଏହାର ପ୍ରକାରଗତ କାରଣରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଚୟନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇନଥିଲା ।

ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ପଦ୍ଧତି ଠିକ୍ ନ ଥିବାରୁ ଏହାର ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଥିବା, ବୃତ୍ତିଗତ କର/ ଆୟକର ଦେଉଥିବା ଏବଂ କିସାନ କ୍ଲେଡିଟ୍ କାର୍ଡ ଇତ୍ୟାଦି ରଖୁଥିବା 23,657 ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ବିଭାଗ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

(iii) ଏର୍ଥାର୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍, ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ଏବଂ ବାହନ ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ

କାଳିଆ ଯୋଜନା ଅଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ବହିଷ୍କାର ମାନଦଣ୍ଡ ଆଧାରରେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ, ଯେନସନଭୋଗୀ ଏବଂ ଚାରି ଚକିଆ ଯାନ/ ଭାରୀ ଯାନ/ ଟ୍ରାକ୍ଟର ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଏହି ଅଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ବହିଷ୍କାର ମାନଦଣ୍ଡକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କଲେ ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକ ପାଇଲେ:

- **ଏର୍ଥାର୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ଆଧାରିତ ବହିଷ୍କାର:** କାଳିଆ ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ସହାୟତା ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି । କାଳିଆ ଅଧୀନରେ ସହାୟତା ଯୋଗାଇବା ଦିଗରେ, ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଏର୍ଥାର୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍²⁰ ତଥ୍ୟାବଳୀ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । ଅତିର୍ଣ୍ଣ ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ ବିଭାଗରୁ ଏର୍ଥାର୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଆଣିଥିଲେ । ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଖାତା ନମ୍ବରରେ କାଳିଆ ତଥ୍ୟ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା ଏର୍ଥାର୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ତଥ୍ୟର ଅତିର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ

¹⁹ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା 14.08 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ 12,326 ମାମଲା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା
²⁰ ମାନବ ସମ୍ବଳ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି ତଥ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ତଥ୍ୟ ରହିଛି

ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ 872 ଜଣ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଭୁଲ ଭାବରେ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ କାଳିଆ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ 43.63 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଉପଯୁକ୍ତ ଲଞ୍ଜିକ ପ୍ରୟୋଗ ନକରି ହିତାଧିକାରୀ ଚୟନ କରିଥିବାକୁ ସୂଚାଏ ।

ଏହି ସତ୍ୟତାକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ, ଏବଂଆର୍ଏମ୍‌ଏସ୍ ଡାଟାବେସ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ଅଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯିବା ନିମନ୍ତେ ଆଧାର ସଂଖ୍ୟା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ସତ୍ୟତା ଏହା ଯେ 872 ଜଣ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ, ଯେଉଁମାନେ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ, ସେମାନେ କାଳିଆ ଯୋଜନା ପାଇଁ ମନୋନୀତ ତାଲିକାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଇପାରିଥାନ୍ତା ।

- **ପେନ୍‌ସନଭୋଗୀଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦିଆ ନଯିବା:** ଏହି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ପେନ୍‌ସନଭୋଗୀମାନେ ସହାୟତା ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି । ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଖାତା ନମ୍ବରରେ କାଳିଆ ତଥ୍ୟ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍²¹ ତଥ୍ୟର ଅତିରୂ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ କାଳିଆ ଯୋଜନାରେ ଲାଭ ପାଇଁ 1,074 ଜଣ ପେନ୍‌ସନଭୋଗୀ, ଯେଉଁମାନେ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରୁ ବାଦ୍ ପଡ଼ିବା କଥା, ସେମାନଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 53.70 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହା ସୂଚାଇଲା ଯେ ଏହି ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଉପଯୁକ୍ତ ତଥ୍ୟାବଳୀ ବ୍ୟବହାର କରିନଥିଲେ ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ପେନ୍‌ସନଭୋଗୀ ତଥ୍ୟାବଳୀରେ ସେପରି କୌଣସି ମାମଲା ନାହିଁ । ପେନ୍‌ସନଭୋଗୀଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବାଦ୍ ଦେବା ବିଭାଗ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ତଥ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିନଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ, ତଥ୍ୟଟି ରହିଲା ଯେ ବିଭାଗ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ର ପେନ୍‌ସନଭୋଗୀଙ୍କ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଯାଞ୍ଚ କରିନଥିଲେ ଏବଂ କାଳିଆ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରେ 1,074 ପେନ୍‌ସନଭୋଗୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

- **ଚାରି ଚକିଆ ଯାନ/ ଭାରୀ ଯାନ/ ଟ୍ରାକ୍ଟର ଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବାଦ୍ ନଦେବା:** ଅଯୋଗ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେବା ପାଇଁ ସରକାର ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଏ ଅଯୋଗ୍ୟତା ମାନଦଣ୍ଡ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଏ ଅଯୋଗ୍ୟତା ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ଚାରି ଚକିଆ ଯାନ/ ଭାରୀ ଯାନ/ ଟ୍ରାକ୍ଟର ଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି । ଅତିରୂ, ସଡ଼କ ପରିବହନ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟ ମହଣାଲୟ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରୁ ବାହାନ ତଥ୍ୟ ଆଣିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନାମ, ପିତାଙ୍କ ନାମ, ଏବଂ ଠିକଣା ବ୍ୟବହାର କରି ଏହାକୁ କାଳିଆ ତଥ୍ୟ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା ବାହାନ ତଥ୍ୟର ଅତିରୂ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ 5,145 ଜଣ ଆବେଦନକାରୀ ଯାହାର ଚାରିଚକିଆ ଯାନ/ ଭାରୀ ଯାନ/ ଟ୍ରାକ୍ଟର ଥିଲା, ସେମାନେ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ କାଳିଆ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

ଏଣୁ, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ କାଳିଆ ଅଧିନରେ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯିବାର ଥିଲା । ଯେହେତୁ ବିଭାଗ ଏହିପରି ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ବାହାନ ତଥ୍ୟାବଳୀ ବ୍ୟବହାର କରିନଥିଲେ, 5,145 ଜଣ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ 2.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ ବହିଷ୍କାର ମାନଦଣ୍ଡର ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ କାଳିଆ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସହ ସଂଯୋଗ ନିମନ୍ତେ ବାହାନ ତଥ୍ୟାବଳୀରେ ଅନନ୍ୟ ପରିଚୟ

²¹ ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟେଡ୍ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ସିଷ୍ଟମ୍ (ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍) ତଥ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ସରକାରୀ କାରବାର ରହିଛି ଯେଉଁଥିରେ ପେନ୍‌ସନଭୋଗୀଙ୍କୁ ଦେୟ ଏକ ଅଂଶ ଅଟେ ।

ସଂଖ୍ୟା ନଥିଲା । କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସତତ ପରିଚାୟକ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନାମ, ପିତାଙ୍କ ନାମ ଏବଂ ଠିକଣା ସହିତ ସଂଯୋଗ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ଲଜିକ୍ ନୁହେଁ । ଏହି ଉଭୟ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ, ଯେହେତୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ତଥ୍ୟାବଳୀରେ ନାମର ମେଳ ପାଇଁ ବିଭାଗ ଫଳି ଲଜିକ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ ଯାହା ବାହାନ ତଥ୍ୟାବଳୀ ସହିତ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା ।

(iv) ଅତିରିକ୍ତ ବହିଷ୍କାର

• ନକଲି ହିତାଧିକାରୀ

କାଳିଆ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଏବଂ ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟାବଳୀ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ବିଭାଗ ପ୍ରଥମେ ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଏ ଏବଂ ଏନ୍‌ପିଆର୍ ତଥ୍ୟାବଳୀ ସହିତ କାଳିଆ ଆବେଦନକାରୀ ତଥ୍ୟାବଳୀର ସମ୍ପର୍କ କରି ଏନ୍‌ପିଆର୍ ଟିଆଇଏନ୍ କୁ କାଳିଆ ଆବେଦନକାରୀ ତଥ୍ୟରେ ସାମିଲ କରିଥିଲେ । ସାମିଲ କରାଯାଇଥିବା ଏନ୍‌ପିଆର୍ ଟିଆଇଏନ୍ କୁ କମନ୍ ବ୍ରିଜ୍ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ କରି କାଳିଆ ଆବେଦନକାରୀ ତଥ୍ୟାବଳୀରେ ଏଏଚ୍‌ଏଲ୍ ଟିଆଇଏନ୍ କୁ ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁ ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକ କୌଣସି ପରିଚାୟକ ବ୍ୟବହାର କରି ସିଧାସଳଖ ସାମିଲ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ, ଆବେଦନକାରୀ ତଥ୍ୟାବଳୀରେ ଏଏଚ୍‌ଏଲ୍ ଟିଆଇଏନ୍ କୁ ସ୍ଥାନିତ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନାମ, ପିତାଙ୍କ ନାମ ଏବଂ ଗ୍ରାମ ନାମ ବ୍ୟବହାର କରି ଫଳି ଲଜିକ୍ ଦ୍ୱାରା ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଦୁଇଟି ତଥ୍ୟାବଳୀ ମଧ୍ୟରେ ଏଏଚ୍‌ଏଲ୍ ଟିଆଇଏନ୍ ହେଉଛି ସାଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ର, ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟରୁ ଏସ୍‌ଇସିସି ବହିଷ୍କାର ମାନଦଣ୍ଡ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ବିଭାଗ କାଳିଆ ତଥ୍ୟାବଳୀର ଏଏଚ୍‌ଏଲ୍ ଟିଆଇଏନ୍ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । ଏଣୁ, କାଳିଆ ତଥ୍ୟରେ ଏକାଧିକ ଥର ପୁନରାବୃତ୍ତି ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଏଏଚ୍‌ଏଲ୍ ଟିଆଇଏନ୍ ରହିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ତଥାପି, ଅତିର୍ ଦ୍ୱାରା ତଥ୍ୟାବଳୀ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ 3,853 ହିତାଧିକାରୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିବା 1925 ଟି ଏଏଚ୍‌ଏଲ୍ ଟିଆଇଏନ୍ ର ଦୁଇଥର ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଏଏଚ୍‌ଏଲ୍ ଟିଆଇଏନ୍ ର ତିନିଥର ପୁନରାବୃତ୍ତି ହୋଇଥିଲା । ଏହି ନକଲି ଏଏଚ୍‌ଏଲ୍ ଟିଆଇଏନ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ହୋଇଥିଲା ଯାହାଫଳରେ ଏସ୍‌ଇସିସି ବହିଷ୍କାର ମାନଦଣ୍ଡର ଭୁଲ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଥିଲା । ସରକାର ଏହାକୁ ସାକାର କରି ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ 1,926 ଜଣ ନକଲି ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯାଞ୍ଚ ପରେ କେବଳ 281 ଟି ମାମଲା ଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଭାବରେ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥିଲା । ସତ୍ୟତା ଏହା ରହିଲା ଯେ 1,645 ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିକ, ଅତିର୍ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ତଥ୍ୟାବଳୀ କିମ୍ବା ଲଜିକ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ସରକାର ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

• ସନ୍ଦେହଜନକ ହିତାଧିକାରୀ

ଯେହେତୁ ଦୁଇଟି ତଥ୍ୟାବଳୀ ମଧ୍ୟରେ ଏଏଚ୍‌ଏଲ୍ ଟିଆଇଏନ୍ ହେଉଛି ସାଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ର, ବିଭାଗ, କାଳିଆ ତଥ୍ୟାବଳୀର ଏଏଚ୍‌ଏଲ୍ ଟିଆଇଏନ୍ ତଥ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟରୁ ଏସ୍‌ଇସିସି ବହିଷ୍କାର ମାନଦଣ୍ଡ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, କାଳିଆ ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ନାମ, ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟରେ ଥିବା ନାମ ସହିତ ସମାନ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଯଦି ନାମଗୁଡ଼ିକ ଭିନ୍ନ, ତେବେ ଭୁଲ୍ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରେ ବହିଷ୍କାର ଲଜିକ୍ ପ୍ରୟୋଗ ହେବ । ଅତିର୍ ଦ୍ୱାରା ତଥ୍ୟାବଳୀ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ 56,613 ରେକର୍ଡ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଦୁଇଟି ତଥ୍ୟ ସେଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନାମ ମେଳ ଖାଉ ନଥିଲା ଯାହା ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.5 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.5: କାଳିଆ ଏବଂ ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ନାମଗୁଡ଼ିକରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦେଖାଉଥିବା ନମୁନା ତାଲିକା

ଏଏଚ୍‌ଏଲ୍ ଟିନ୍	କାଳିଆ ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ନାମ	ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟରେ ଥିବା ନାମ
15210100100020000000620028002	ଗୋଲାପି ବରିହା	ସାବିତ୍ରୀ ଦାସ
23210100100030000000900081005	ମନବୋଧ ପଟେଲ	ରଞ୍ଜିତ୍ ମଲ୍ଲିକ
47210100100050000001300119002	ଅବିର ବନ୍ଧୋର	ଅବିର ବଞ୍ଜିର

ଏଏର୍‌ଏଲ୍ ଟିନ୍	କାଳିଆ ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ନାମ	ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟରେ ଥିବା ନାମ
37210100100570000009600088002	ରାଇବରୀ ପରୁଆ	ମଲ୍ଲୀ ଭୋଇ
55210100100290000005200098002	ସତ୍ରୋସିନୀ ଲୋହାର	ପଣୋବତ୍ତି ମହାନନ୍ଦ
11210100100130000002500127008	ପୁଷ୍ପା ବରିହା	ବିଶାଖା ବନଢୋର
43210100100790000012900115001	ନେପାଳ ବରିହା	ପୂଜା ଭୋଇ
55210100100650000010900073001	ଇଶ୍ଵର ସାହୁ	ଭାସ ବିଶ୍ଵାଳ
31210100200460000005610010003	ଚନ୍ଦ୍ରିକା ଯାଦବ	ଫଗୁନି ପୋଡ଼
13210100200200000000210052003	ରୁନିଲାଲ ଭୋଇ	ପଦ୍ମାଳୟା ଜାଲ
59210100200200000000210050001	ତପନନ୍ଦ ବାଗେ	ନିଶାମଣୀ ଦୀପ
53210100200310000001500022002	ରଶ୍ମିତା ପଟେଲ	ଖୁର ସାହୁ
17210100300100000001000103002	ଆଶା ଚକ	ଶଙ୍କର ବରିହା
21210100200770000009500054001	ଗୋବିନ୍ଦ ପଟେଲ	ଯୁଧିଷ୍ଠିର ବାଗ
25210100300130000001400057002	ସସ୍ମିତା ରାଉତ	ରିଙ୍କ ବାରିକ
29210100200730000008700090001	ତେଜାବତୀ ନିଆଲ	କସ୍ତୁରୀ ବନଢୋର

(ଉତ୍ସ: ଡିଏ ଏବଂ ଏଫ୍‌ଇ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟ)

ଉପରୋକ୍ତ ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକ ବହିଷ୍କାର ଲଜିକର ଭୁଲ୍ ପ୍ରୟୋଗକୁ ସୂଚିତ କରେ, ଯେଉଁଠାରେ କାଳିଆ ତଥ୍ୟର ଜଣେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପରିଚୟ, ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟରେ ଏକ ଭିନ୍ନ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପରିଚୟ ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ବିଭାଗ ସେହି ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ତାଲିକାରୁ ବାଦ୍ ଦେବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ।

କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟାବଳୀ ସହିତ କୌଣସି ନାମ ମେଳ କରାଯାଇନାହିଁ । ଯୁଆଇଡିଏଆଇ ର ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରୁ ଏବଂ ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଏ ତଥ୍ୟାବଳୀ ସହିତ ଫଳି ଲଜିକ୍ ଦ୍ଵାରା ନାମ ମେଳକ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଉକ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ଲଜିକ୍ ଥିଲା । ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣାୟ ନୁହେଁ, ଯେହେତୁ ସରକାର, କାଳିଆ ଏବଂ ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ମେଳ ଖାଉ ନଥିବା ନାମକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିପାରି ନଥିଲେ ଏବଂ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରୁ ଏହିପରି ସନ୍ଦେହଜନକ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଯାଞ୍ଚରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

• **ଗୋଟିଏ ପରିବାରରେ ଏକରୁ ଅଧିକ ହିତାଧିକାରୀ**

ଚୟନ ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ, ଏକ ପରିବାରରେ ପରିବାରର ମୁଖ୍ୟ କାଳିଆ ସହାୟତା ପାଇବେ । କିନ୍ତୁ ତଥ୍ୟାବଳୀର ଏଏର୍‌ଏଲ୍ ଟିନ୍ ର ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଅତିମ ତାଲିକାରେ 5.72 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି 2.78 ଲକ୍ଷ ପରିବାରରେ, ଗୋଟିଏ ପରିବାରର ଏକାଧିକ ସଦସ୍ୟ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଣୁ, ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ କାଳିଆ ତଥ୍ୟାବଳୀରେ 2.94 ଲକ୍ଷ (5.72 ଲକ୍ଷ ବିୟୁକ୍ତ 2.78 ଲକ୍ଷ) ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଥିଲେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ସହିତ, ବିଭାଗ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଏ ତଥ୍ୟାବଳୀରୁ ରାସନ କାର୍ଡ ନମର ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନିତ କରିଥିଲେ । ରାସନ କାର୍ଡ ନମର, ଯାହା ଗୋଟିଏ ପରିବାରକୁ ଚିହ୍ନଟ କରେ, ତଥ୍ୟାବଳୀରେ ପୁନରାବୃତ୍ତି ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ସମାନ ରାସନ କାର୍ଡ ଏକାଧିକ ଥର ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତଥ୍ୟାବଳୀରେ 1.09 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀ ରେକର୍ଡରେ 0.54 ଲକ୍ଷ ରାସନ କାର୍ଡ ନମର ରହିଥିଲା, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି କାଳିଆ ପାଇଁ 0.55 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଏଏର୍‌ଏଲ୍ ଟିନ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟାବଳୀକୁ ଆଧାର କରି ପରିବାରର 2.94 ଲକ୍ଷ ଅତିରିକ୍ତ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଏବଂ ରାସନ କାର୍ଡ ନମରକୁ ଆଧାର କରି 0.55 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେବାରେ

ବିଭାଗ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଯାହାଫଳରେ, ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ 3.49 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ/ ସନ୍ଦେହଜନକ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇନଥିଲା ଏବଂ କାଳିଆ ଅଧୀନରେ 174.40 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉଚ୍ଚ ବିଷୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବଧିରେ, ଆଧାର ନମ୍ବରର ସଂଯୋଗ ଥିବାରୁ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରେ ଭୁଲ୍ ଭାବରେ ନକଲି ରାସନ ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା, ଫଳସ୍ଵରୂପ ଗୋଟିଏ ଘରେ ଏକାଧିକ ହିତାଧିକାରୀ ରହିଯାଇଥିଲେ । 3.20 ଲକ୍ଷ ନକଲି ରାସନ କାର୍ଡଧାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ 2.13 ଲକ୍ଷ ମାମଲା ସମାଯୋଜିତ କରାଯାଇଛି । ତଥାପି, ସତ୍ୟଟି ଏହା ଯେ 1.07 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସ୍ଵୀକୃତ ହୋଇନାହିଁ ।

• ନକଲି ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା

ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସାରେ ସହାୟତା ରାଶି, କୃଷକ ପରିବାରର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାକୁ ସିଧାସଳଖ ଅନୁଲାଇନ୍ରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯିବାର ଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ନକଲି ଖାତା ସଂଖ୍ୟା ଥିବା ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ମନୋନୀତ ତାଲିକାରୁ ବାଦ୍ କରାଯିବାର ଥିଲା । ଅତିବ୍ ଦ୍ଵାରା ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ତଥ୍ୟାବଳୀରେ, 13,578 ଜଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏକ ରୁ ଅଧିକ ଥର 6,477 ଟି ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ବିଭାଗ ସେହି ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ କିଛି ଭାବରେ 6.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ଅତିବ୍ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ସବୁଜ ପତ୍ରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଖାତା ସଂଖ୍ୟା (କୃଷକଙ୍କ ଆବେଦନ) ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରୁ ଭିନ୍ନ ଥିଲା ଯାହାର ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.6: ସବୁଜ ପତ୍ର ସାରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ତଥ୍ୟ

କ୍ର.ସଂ.	ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନାମ	ପିତାଙ୍କ ନାମ	ଆଇ.ଏଫ୍.ଏସ୍.ଏସ୍	ଖାତା ସଂଖ୍ୟା	ଗଣା ପ୍ରକାର	ସବୁଜ ପତ୍ରର ଉତ୍ସ
5061314	ଅସିଲି ଧାବର	ବକ୍ସଲି ଧାବର	CBIN0281623	3539635755	ଏଲ୍.ଏଲ୍	ପର୍ଯ୍ୟାୟ 1
2463735	ଅସିଲି ଧାବର	ଦାରା ଧାବର	CBIN0281623	3328650242	ଏସ୍.ଏମ୍	ପର୍ଯ୍ୟାୟ 1
978970	ଅସିଲି ଧାବର	ବକ୍ସଲି ଧାବର	CBIN0281623	3539635755	ଏଲ୍.ଏଲ୍	ପର୍ଯ୍ୟାୟ 2

(ଉତ୍ସ: ଟିଏ ଏବଂ ଏଫ୍.ଇ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ)

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.7: ହିତାଧିକାରୀ ମନୋନୀତ ସାରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ତଥ୍ୟ

କ୍ର.ସଂ.	ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନାମ	ପିତାଙ୍କ ନାମ	ଆଇ.ଏଫ୍.ଏମ୍.ଏସ୍	ଖାତା ସଂଖ୍ୟା	ଗଣା ପ୍ରକାର
5061314	ଅସିଲି ଧାବର	--	CBIN0281623	3328650242	ଏଲ୍.ଏଲ୍
2463735	ଅସିଲି ଧାବର	ଦାରା ଧାବର	CBIN0281623	3328650242	ଏସ୍.ଏମ୍

(ଉତ୍ସ: ଟିଏ ଏବଂ ଏଫ୍.ଇ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ)

ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ସୌର୍ୟ କୋଡ ନ ଦେବା କାରଣରୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟାର ଏପରି ଅସାଧାରଣ ଅବ୍ୟବହାର କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଅତିବ୍ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିପାରି ନଥିଲା । ଅତିବ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ବିଭାଗ, 7,101 ଟି ଖାତାକୁ 3.55 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯାହା ପ୍ରକୃତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କର ନଥିଲା ଯେହେତୁ ସମାନ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର ପ୍ରକାଶ କଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାଳିଆ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିଜସ୍ଵ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ନଥାଇପାରେ । ଏହା ସମ୍ଭବ ଥିଲା ଯେ ଜଣେ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କର କିଛି ବନ୍ଧୁ କିମ୍ବା ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କ

ଖାତା ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବେ । ଏହିପରି ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଆଧାର ଦ୍ୱିଜ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ନଅଟି ନକଲି ଖାତା ସଂଖ୍ୟାର ସରଜମିନ୍ ତଦତ୍ତ ସମୟରେ ଅତିର୍ତ୍ତ ଦେଖିଲେ ଯେ କେବଳ ଦୁଇଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ହିତାଧିକାରୀମାନେ ଅଜାଣତରେ ଭୁଲ୍ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ, ଅବଶିଷ୍ଟ ସାତଟି ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଭୁଲ୍ ତଥ୍ୟ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଦୁଇଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଫ୍ଟୱେର ତ୍ରୁଟି ହେତୁ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଅଧିକତ୍ରୁ, ଜଣେ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କର କିଛି ବନ୍ଧୁ କିମ୍ବା ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କ ଖାତା ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ ବୋଲି ଉତ୍ତରରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯାହାକି ପରିବାରର ମୁଖିଆଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାକୁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଅଟେ ।

ଏଣୁ, ବାହାନ ଏବଂ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ତଥ୍ୟାବଳୀ ସହିତ 14 ଟି ତଥ୍ୟାବଳୀ²² ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଦୁଇଟି ବ୍ୟବହାର କରି ଉପରୋକ୍ତ ଅତିର୍ତ୍ତ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ବହିଷ୍କାର ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ 4.64 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀ ଅଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ । ବିଭାଗ, ସେହି ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାକୁ 231.92 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରୁ 216.76 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଫଳତାର ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାରେ ଜମା ହୋଇଥିଲା । ଏହା ସୂଚିତ କଲା ଯେ ବିଭାଗ, ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ 51.05 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ 2,552.65 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରଥମ କିଛି ଚରବରିଆ ହୋଇ ପ୍ରଦାନ (ଜାନୁଆରୀ –ମଇ 2019) କରିଥିଲେ ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ ଏହି ଯୋଜନାର ଶୀଘ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି ଏବଂ ଚରବରିଆ ଭାବରେ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ, ସତ୍ୟତା ଏହା ଯେ 51.05 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 14.08 ଲକ୍ଷ (27.58 ପ୍ରତିଶତ) ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବିଭାଗ ନିଜେ ଚିହ୍ନଟ କରିବା, ପ୍ରଥମ କିଛି ଛାଡ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଅଭାବକୁ ସୂଚାଇଥାଏ, ଯାହାଫଳରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ 611.91 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଯୋଜନାର ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ

2.2.2.2 ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ

କାଳିଆ ଅଧାନରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ ଦିଗରେ, ବିଭାଗ, ମଇ 2019 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଚୟନ ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରର ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ବହିଷ୍କାର ମାନଦଣ୍ଡର ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ବିଭାଗ ଏହି ଯୋଜନା ପାଇଁ 48.65 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକା ରୂପାନ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ମନୋନୀତ ହୋଇସାରିଥିବା 36.97 ଲକ୍ଷ ଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଏବଂ 11.68 ଲକ୍ଷ ନୂତନ ହିତାଧିକାରୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲେ । ଏହା ପରେ ବିଭାଗ ନଭେମ୍ବର 2019 ରୁ ଅପ୍ରେଲ 2020 ମଧ୍ୟରେ 48.65 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ 2,693.18 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମୟରେ ଏକ ନିଶ୍ଚିତତା ପାଇବା ପାଇଁ ଅତିର୍ତ୍ତ, ଏସ୍‌ଇସିସି ବହିଷ୍କାର ମାନଦଣ୍ଡ ପ୍ରୟୋଗ କରି ତଥ୍ୟାବଳୀ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦେଖାଗଲା ଯେ ତାଲିକାରେ 1.43 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ/ ସନ୍ଦେହଜନକ ହିତାଧିକାରୀ ଥିଲେ ଯାହାର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.8 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

²² 1. ଜାତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଆଇନ୍(ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଏ), 2. ଜାତୀୟ ଜନସଂଖ୍ୟା ପଞ୍ଜିକରଣ(ଏନ୍‌ପିଆର୍), 3. ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଜାତି ଭିତ୍ତିକ ଗଣନା (ଏସ୍‌ଇସିସି), 4. ଭାରତୀୟ ଅନନ୍ୟ ପରିଚୟ ପ୍ରାଧିକରଣ (ୟୁଆଇଡିଏଆଇ), 5. ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଫସଲ ବୀମା ଯୋଜନା (ପିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ବିଓଇ), 6. ରାଜ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନା (ଏସ୍‌ଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍), 7. ଭାଗବାଣୀ ତଥ୍ୟ, 8. ସମ୍ବଚାଳିତ ଧାନକୃଷ୍ଣ ପ୍ରଣାଳୀ (ପିପିଏଏସ୍), 9. ମାନବ ସମ୍ବଳ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା (ଏର୍‌ଆର୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍), 10. ପୋଲିସ୍ କନଷ୍ଟେବଲ ତଥ୍ୟାବଳୀ, 11. ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ତଥ୍ୟାବଳୀ, 12. ଯେନ୍‌ସନ୍‌ଭୋଗାଙ୍କ ତଥ୍ୟାବଳୀ, 13. ତାଲିକା ପେଶାର ତଥ୍ୟାବଳୀ ଏବଂ 14. ବ୍ୟାଙ୍କର ତଥ୍ୟାବଳୀ

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.8: ଦ୍ୱିତୀୟ କିଛି ତାଲିକାରେ ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ଅଯୋଗ୍ୟ/ ସନ୍ଦେହଜନକ ହିତାଧିକାରୀ ଦର୍ଶାଉଥିବା ତାଲିକା

ବହିଷ୍କରଣ ମାନଦଣ୍ଡ	ପ୍ରାରମ୍ଭିକ 51.05 ଲକ୍ଷ ତାଲିକାରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ କିଛି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହିତାଧିକାରୀ	କାଳିଆ ସହାୟତା ପାଇଁ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିବା ନୂତନ ଆବେଦନକାରୀ	ମୋଟ
ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	36,97,122 ²³	11,67,931	48,65,053
କ. ଭୁଲ୍ ଚୟନ			
1. ନକଲି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତ୍ରୁଟି	1,940	-	1,940
2. କାଳିଆ ଏବଂ ଏସ୍‌ଇସିସି ତଥ୍ୟରେ ଭିନ୍ନ ନାମାଧିକାରୀ ସନ୍ଦେହଜନକ ହିତାଧିକାରୀମାନେ	37,432	-	37,432
ଖ. ଏସ୍‌ଇସିସି ବହିଷ୍କରଣ ମାନଦଣ୍ଡ			
i. ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ	6,999	3,233	10,232
ii. ଆୟକର/ବୁଝିଗତ କର ହେଉଥିବା	1,266	1,352	2,618
iii. କିଷାନ କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ ଥିବା ହିତାଧିକାରୀ	3,329	8,497	11,826
iv. ପ୍ରତିମାସରେ 10,000 ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ରୋଜଗାର କରୁଥିବା ହିତାଧିକାରୀ	8,002	2,377	10,379
v. ପାଞ୍ଚ ଏକରରୁ ଅଧିକ ଜଳସେଚିତ ଜମି କିମ୍ବା ସାତ ଏକରରୁ ଅଧିକ ଦୋଫସଲି ଜମି ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି	4,068	1,035	5,103
ଗ. ଅତିରିକ୍ତ ବହିଷ୍କରଣ			
3. ଏସ୍‌ଇସିସି ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପରିବାରରେ ଏକାଧିକ ନକଲି ସଦସ୍ୟ	58,059	2,030	60,089
4. ଏକ୍‌ଆର୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ଅନୁଯାୟୀ କର୍ମଚାରୀ	88	23	111
5. ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ଅନୁଯାୟୀ ପେନସନଭୋଗୀ	102	37	139
6. ଚାରି ଟକିଆ ଯାନ/ ଭାରୀ ମୋଟର ଯାନ/ ଟ୍ରାକ୍ଟରର ମାଲିକ	1,973	470	2,443
7. ନକଲି ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା	313	2	315
8. ଲାଲ ଫର୍ମ ²⁴ ଦ୍ୱାରା ବହିଷ୍କୃତ ବ୍ୟକ୍ତି	323	0	323
ସମୁଦାୟ ଅଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି	1,23,894	19,056	1,42,950
ପ୍ରବର୍ତ୍ତ ରାଶି (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	59.11	17.69	76.80
ଅନ୍ତରଣ ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	58.47	17.59	76.06

(ଉତ୍ସ: ବିଭାଗ, ଏସ୍‌ଇସିସି ଏବଂ ଏକ୍‌ଆର୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ)

ଏହିପରି, 14.08 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ତଥ୍ୟ, ସଠିକ୍ ଶୁଦ୍ଧିକରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ 1.24 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ତାଲିକାରେ ରହିଥିବାର ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱାରା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । ନୂତନ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯାହାଫଳରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ 19,056 ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଏଥି ଯୋଗୁଁ ବିଭାଗ, 1.43 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ 76.80 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଯେହେତୁ ବିଭାଗ, ଅତିର୍ଣ୍ଣକୁ ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍, ଏସ୍‌ଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍, ପିପିଏଏସ୍ ଇତ୍ୟାଦି ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରି ନଥିଲେ, ଅତିର୍ଣ୍ଣ, ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ତଥ୍ୟାବଳୀର ବ୍ୟବହାର କରିପାରି

²³ 51.05 ଲକ୍ଷ (ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ମନୋନୀତ) – 14.08 ଲକ୍ଷ (ଅଯୋଗ୍ୟ) = 36.97 ଲକ୍ଷ
²⁴ ଲାଲ ଫର୍ମ ହେଉଛି ଆପଣ କିମ୍ବା ସ-ବହିଷ୍କରଣ ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ

ନଥିଲେ । ତେଣୁ, ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଅଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହାୟତା ଦିଆଯାଇଥିବା ଏଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଏହା ସୂଚିତ ହେବା ପରେ, ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତି କଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପରଠାରୁ ସେମାନେ ଏକ୍ସକ୍ସିସି ତଥ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରି ନଥିଲେ । ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ, ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଚିହ୍ନଟ ପାଇଁ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ଏବଂ ବାହାନ ତଥ୍ୟାବଳୀ ବ୍ୟବହାର କରିନଥିଲେ । ନକଲି ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ନକଲି ଖାତାଧାରୀଙ୍କର ଆଧାର ନମ୍ବର ଭିନ୍ନ ଥିଲା ବୋଲି ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ଲାଲ ଫର୍ମ ମାଧ୍ୟମରେ ବହିଷ୍କାର ଆଧାରରେ ବିଭାଗ 65 ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ସାକାର କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବହିଷ୍କାର ପାଇଁ ବିଭାଗ ଉପଯୁକ୍ତ ଲଜିକ୍ ବ୍ୟବହାର କରିନଥିଲେ ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଏକ୍ସକ୍ସିସି ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀମାନେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଚୟନରେ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ଏବଂ ବାହାନ ତଥ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ତେଣୁ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ଯେନସନଭୋଗୀମାନେ ଏବେ ମଧ୍ୟ କାଳିଆ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲେ ଯାହା ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ତଥ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରି ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇପାରିଥାନ୍ତେ । ଯଦି ବିଭାଗ ବାହାନ ତଥ୍ୟାବଳୀ ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତା, ତେବେ 2,443 ଚାରି ଚକିଆ ଯାନ/ ଭାରୀ ମୋଟର ଯାନ/ ଟ୍ରାକ୍ଟରର ମାଲିକ ହୋଇଥିବା ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

2.2.2.3 କାଳିଆ ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଡିବିଟି ସେଲ୍‌ର ଭୂମିକା

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଡିବିଟି ପାଇଁ ଏକ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଡିବିଟି ପରାମର୍ଶଦାତା କମିଟିର ମାର୍ଗଦର୍ଶନରେ ଏକ ରାଜ୍ୟ ଡିବିଟି ସେଲ୍ (ଏସ୍‌ଡିସି) ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାର ଥିଲା । ରାଜ୍ୟରେ ଡିବିଟିର ପରିଚାଳନା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏବଂ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଏକ ନୋଡାଲ୍ ପଏଣ୍ଟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ହେଉଛି ଏସ୍‌ଡିସିର ଭୂମିକା ।

ଯେହେତୁ ଡିବିଟି ଏକ ପରିବେଶରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଯେଉଁଥିରେ ଏକାଧିକ ହିତାଧିକାରୀ ଜଡ଼ିତ, ଡିବିଟି ମୋଡକୁ ଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକର ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ, ସରକାରୀ ବିଭାଗ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସହ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରିବା ହେଉଛି ଏସ୍‌ଡିସିର ପ୍ରାଥମିକ କାର୍ଯ୍ୟ । ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଡିବିଟି ସେଲ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥାକୁ ସାମଗ୍ରିକ, ସୁଦୃଢ଼ ପରାମର୍ଶ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଏକ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ପରାମର୍ଶଦାତା କମିଟି ଗଠନ କରାଯିବାର ଥିଲା ।

ଏସ୍‌ଡିସିର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଂଶ ବିଷୟରେ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ²⁵ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି ଯେ ସେଲ୍, ଡିବିଟି ମୁଖ୍ୟ ବର୍ଗର ସଂଯୋଜକ (ବୈଷୟିକ, ଅଣ-ବୈଷୟିକ, ଆର୍ଥିକ ଓ ପ୍ରଶାସନିକ)ଙ୍କ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମର୍ଥନ ସ୍ତର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ଯେଉଁମାନେ ଏସ୍‌ଡିସି ନିମନ୍ତେ ସମର୍ଥନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ରହିବେ ।

ରାଜ୍ୟ ଡିବିଟି ସଂଯୋଜକ ଭାବରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବଙ୍କ ସହ ଅର୍ଥ ବିଭାଗରେ ରାଜ୍ୟ ଡିବିଟି ସେଲ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2016) । ଅନ୍-ବୋର୍ଡ଼ ଯୋଜନା ସମନ୍ୱାୟ ହିତାଧିକାରୀ ଦେୟ ଗୁଡ଼ିକର ମିଶ୍ରଣ ଏବଂ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଏକ ରାଜ୍ୟ ଡିବିଟି ପୋର୍ଟାଲ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା (ଜୁନ୍ 2018) । ଫେବୃଆରୀ 2021 ରୁ ଡିବିଟି ପୋର୍ଟାଲରେ କାଳିଆ ଯୋଜନା ଅନ୍-ବୋର୍ଡ଼ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଏସ୍‌ଡିସି ଅନୁଯାୟୀ, ଏସ୍‌ଡିସିର ଦାୟିତ୍ୱ ନିମ୍ନମତେ ଥିଲା:

- ଡିବିଟି ପୋର୍ଟାଲରେ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍-ବୋର୍ଡ଼ିଙ୍ଗ୍
- ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ସହାୟତା କରୁଥିବା ଟିମ୍‌ରୁ ଆଧାର ସଂଖ୍ୟା, ହିତାଧିକାରୀ ସଂଖ୍ୟା, ସକ୍ରିୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା, ଆଧାର ସିଡିଙ୍ଗ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଭଳି ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବା

²⁵ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍‌ଲ୍ ଦସ୍ତାବିଜ୍ (ଜୁନ୍ 2017)ରେ ଡିବିଟି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ

- ଏନ୍‌ପିଏସ୍‌ଆଇ ସର୍ଭିସ୍ ସହିତ ଆଧାର ସଂଖ୍ୟା ସଂଯୋଗ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ବିଭାଗ ପାଇଁ ଉପଭୋକ୍ତା ତାଟାବେସ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା
- ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନାରେ ଡିବିଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ଆଇଟି ସହାୟତାକୁ ସୁଗମ କରିବା
- ରାଜ୍ୟ, ବିଭାଗ ଏବଂ ଯୋଜନା ପାଇଁ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଓ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା
- ଡିବିଟି ଉପରେ ରାଜ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ତାଲିମ୍ ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ

ଏହି ଯୋଜନାର ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବିଭାଗ, ହିତାଧିକାରୀ ତଥ୍ୟ ସହିତ ଆଧାର ସଂଯୋଗ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଯୋଜନାର ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଦେୟ ପାଇଁ ଆଧାର ପେମେଣ୍ଟ କ୍ରିଜ୍ ସିଷ୍ଟମ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ଭେଲିଡେଟ୍ କରା ନଯିବା ବିଷୟରେ ଅନୁକ୍ଳେଦ 2.2.3 ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି । ତେଣୁ, ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଦେୟ ପାଇଁ ଆଧାର ପେମେଣ୍ଟ କ୍ରିଜ୍ ସିଷ୍ଟମ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ତୃତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଦେୟ (ଫେବୃଆରୀ 2021) ସମୟରେ ଆଧାର କ୍ରିଜ୍ ପେମେଣ୍ଟ ସିଷ୍ଟମ (ଏନ୍‌ପିଏସ୍) ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଅନୁକ୍ଳେଦ 2.2.2.4 ଅଧିନରେ ରିପୋର୍ଟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି । ଫେବୃଆରୀ 2021 ରୁ ଅପ୍ରେଲ 2023 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋଟ ଦେୟ ରାଜ୍ୟ ଡିବିଟି ପୋର୍ଟାଲରେ କଏଦ୍ ହୋଇଥିଲା ।

ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ୍‌ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କାଲିଆ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ଥିଲା । ଡିଏ ଏବଂ ଏଫ୍‌ଇ ବିଭାଗ, ରାଜ୍ୟ ଟ୍ରେଜରୀରୁ ପାଣ୍ଟି ଉଠାଣ କରି ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ପରିଚାଳିତ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଜମା କରିଥାଏ । ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦେୟ ଏହି ଆକାଉଣ୍ଟରୁ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ସିଧାସଳଖ ପଠାଯାଇଥିଲା ।

ଯୋଜନାର ତୃତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ

2.2.2.4 ତୃତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ

ମଇ 2020 ରୁ ଫେବୃଆରୀ 2021 ମଧ୍ୟରେ, ବିଭାଗ ଅନଲାଇନ୍ ପୋର୍ଟାଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତୃତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କାଲିଆ ଯୋଜନାର ସହାୟତା ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଚୟନ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟମାନ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ, ବିଭାଗ ତୃତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପାଇଁ 56.15 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ରୁଡ଼ାନ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ଆଧାର ଦେୟ କ୍ରିଜ୍ ପଛଟି ଏନ୍‌ପିଏସ୍ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟ କରିବା ପାଇଁ ତୃତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ 44.48 ଲକ୍ଷ (79.22 ପ୍ରତିଶତ) ଆଧାର ସଂଯୋଗିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି 56.15 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଚୟନ ତାଲିକାରୁ 52.01 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଭିଯୋଗର ସମାଧାନ ପ୍ରଣାଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଆବେଦନରୁ 4.13 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏହା ପରେ ବିଭାଗ 53.56 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ (ଏନ୍‌ପିଏସ୍ ମାଧ୍ୟମରେ 42.46 ଲକ୍ଷ ଏବଂ ଆକାଉଣ୍ଟ ଆଧାରିତ ପ୍ରଣାଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ 11.10 ଲକ୍ଷ) 1,272.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କଲେ (ଫେବୃଆରୀ 2021) ଏବଂ 11,130 ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେହି ପରିବାରର ସଦସ୍ୟତା ପାଇଁ କିଛି ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା । ବାକି 2.48 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କର ଜାତୀୟ ପେମେଣ୍ଟ କର୍ପୋରେସନ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ (ଏନ୍‌ପିସିଆଇ) ରୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ସର୍ବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଆଧାର ସ୍ଥିତି ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା ଏବଂ ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଏ ତଥ୍ୟ ସହିତ ନାମ ମେଳକର ପଛଟି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ।

ବହିଷ୍କାର ମାନଦଣ୍ଡ ପାଇଁ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ, ପେନସନଭୋଗୀ, ଚାରି ଟକିଆ ଯାନ/ ଭାରୀ ଯାନ/ ଟ୍ରାକ୍ଟର ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହାଙ୍କୁ ତୃତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ମନୋନୀତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଅତିର୍ ବିଶ୍ଳେଷଣ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା:

- ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା ବ୍ୟବହାର କରି କାଳିଆ ତଥ୍ୟ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା ଏବଂ ଆର୍.ଏମ୍.ଏସ୍. ତଥ୍ୟରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ 125 ଜଣ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ କାଳିଆ ହିତାଧିକାରୀ ଭାବରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।
- ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା ବ୍ୟବହାର କରି କାଳିଆ ତଥ୍ୟ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା ଆଇ.ଏଫ୍.ଏମ୍.ଏସ୍. ତଥ୍ୟରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ କାଳିଆ ସୁବିଧା ପାଇଁ 186 ଜଣ ପେନସନ୍‌ଭୋଗୀଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁମାନେ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରୁ ବାଦ୍ ପଡ଼ିବାର ଥିଲା ।
- ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନାମ, ପିତାଙ୍କ ନାମ, ଏବଂ ଠିକଣା ବ୍ୟବହାର କରି କାଳିଆ ତଥ୍ୟକୁ ବାହାନ ତଥ୍ୟ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରିବାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଚାରି ଚକିଆ ଯାନ/ ଭାରୀ ଯାନ/ ଟ୍ରାକ୍ଟର ଥିବା 3,162 ଜଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇ କାଳିଆ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।
- ସେଥିରେ 502 ଜଣ ଆବେଦନକାରୀ ରହିଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ ଲାଲ୍ ପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ବହିଷ୍କାର ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କାଳିଆ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

ଏହିପରି, ଜାନୁଆରୀ 2019 ରୁ ଜାନୁଆରୀ 2021 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଧରି 14 ଟି ତଥ୍ୟାବଳୀ ବ୍ୟବହାର କରି ଅନେକ ଯାଞ୍ଚ ପରେ ମଧ୍ୟ କାଳିଆ ଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରେ 3,975 ଜଣ²⁶ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ରହିଥିଲେ । ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ ବନ୍ଦ କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ ବିଭାଗ ପଦକ୍ଷେପ (ଫେବୃଆରୀ 2021) ନେଇ ନଥିଲେ ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ, ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେବା ପାଇଁ ବାହାନ ଏବଂ ଆଇ.ଏଫ୍.ଏମ୍.ଏସ୍. ତଥ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ନଥିଲା । ସେଠାରେ 67 ଟି ଲାଲ୍ ପତ୍ରରେ ବାଦ୍ ପଡ଼ିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ, ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥିଲା । ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ, ଏବଂ ଆର୍.ଏମ୍.ଏସ୍. ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଆଧାର କାଳିଆ ତଥ୍ୟ ସହିତ ମେଳ ଖାଉ ନଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ, କାରଣ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ବାହାନ ଏବଂ ଆଇ.ଏଫ୍.ଏମ୍.ଏସ୍. ବ୍ୟବହାର କରିନଥିଲେ, ଯାହାଫଳରେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ, ପେନସନ୍‌ଭୋଗୀ ଏବଂ ଚାରି ଚକିଆ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କାଳିଆ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ, 2018-19 ରୁ 2020-21 ମଧ୍ୟରେ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିବା ମୋଟ 65.91 ଲକ୍ଷ ଜଣ²⁷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ସୁଦ୍ଧା ଚୂଡ଼ାୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ମନୋନୀତ 56.15 ଲକ୍ଷ ଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଥିଲେ । ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ 9.76 ଲକ୍ଷ ଜଣ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସେହି 9.76 ଲକ୍ଷ ଜଣ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବିଭାଗ 507.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରୁ 457.88 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଫଳତାର ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧିକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚାଲିଛି ଏହି ଟଙ୍କାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ହେବାର ସମ୍ଭାବନା କ୍ଷୀଣ । 9.76 ଲକ୍ଷ ଜଣ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅତିର୍ ମଧ୍ୟ ଏସ୍.ଏସ୍.ସି, ବାହାନ, ଆଇ.ଏଫ୍.ଏମ୍.ଏସ୍. ଏବଂ ଏବଂ ଆର୍.ଏମ୍.ଏସ୍. ପରି ଅନ୍ୟ ତଥ୍ୟାବଳୀ ସହିତ କାଳିଆ ତଥ୍ୟର ବିଶ୍ଳେଷଣ ପରେ 2.96 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ଏହି ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାକୁ 324.38 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

²⁶ 125 (ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ) + 186 (ପେନସନ୍‌ଭୋଗୀ) + 3,162 (ଚାରି ଚକିଆ ଯାନ/ ଭାରୀ ଯାନ) + 502 (ଲାଲ୍ ପତ୍ର) = 3,975 ।

²⁷ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ 51.05 ଲକ୍ଷ, ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ 11.68 ଲକ୍ଷ ଏବଂ ଚୂଡ଼ାୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ 3.18 ଲକ୍ଷ

ଏହିପରି, ବିଭାଗ ତିନିଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ 12.72 ଲକ୍ଷ ଜଣ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ 782.26 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯାହାର କି ଅସୁଲିର କୌଣସି ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ କିଛିଝାଝା ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନର ବିସ୍ତୃତ ବିଶ୍ଳେଷଣ ନିମ୍ନ ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.9 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା. 2.9: ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ କିଛିଝାଝା ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ

କିଛି ପ୍ରଦାନ	ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା (ସଂଖ୍ୟା ଲକ୍ଷରେ)	ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅର୍ଥ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)
ଏକ ଥର	8.57	427.19
ଦୁଇ ଥର	1.01	89.44
ତିନି ଥର	2.17	265.63
ଅସଫଳ ଦେୟ	0.97	0.00
ମୋଟ	12.72	782.26

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା 1.01 ଲକ୍ଷ ଜଣ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, 3.33 ଲକ୍ଷ ଜଣ ଗୋଟିଏ ପରିବାରର ଏକାଧିକ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ, 0.86 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ କୌଣସି ରାସନ୍ କାର୍ଡ ନଥିଲା, ଆୟକର ଦେୟ କାରୀ ଏବଂ ମୃତ ଇତ୍ୟାଦି । ଅଧିକତଃ, ଅଭିଯୋଗ ସମାଧାନ ପାଇଁ 0.28 ଲକ୍ଷ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି 3.55 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀ କ୍ଷେତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ, ରାସନ୍ କାର୍ଡର ତଥ୍ୟ, ଗ୍ରହଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସଠିକ୍ ସଂଖ୍ୟା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅଧିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇପାରେ ଯାହା ସଂକ୍ରିୟ ଗତିଶୀଳ ।

2.2.3 ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାକୁ ଦେୟ

ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ, ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସିଧାସଳଖ ଲାଭ ପ୍ରଦାନର ଅନ୍ତର୍ଗତ ନିଜସ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାକୁ କିଛି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ଥିଲା । ତେଣୁ, ପ୍ରକୃତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଲାଭ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନାମ ବ୍ୟାଙ୍କର ଖାତାଧାରୀଙ୍କ ନାମ ସହିତ ସମାନ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଏହାକୁ ସମୋଚିତ କରି ମୁଖ୍ୟ ସଚିବଙ୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାଳିଆ ଉପରେ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ କମିଟି (ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ସି) ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2019) ଯେ:

- ବ୍ୟାଙ୍କର ଅର୍ଥାତ୍ ସେକ୍ଟର ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆ (ଏସ୍‌ବିଆଇ) ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ବୈଧତା ଯାଞ୍ଚ କରିବେ ।
- ଯେହେତୁ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 40 ପ୍ରତିଶତ ଏସ୍‌ବିଆଇ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଖାତା ରଖିଥିଲେ, ଏହା ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ପ୍ରଣାଳୀରୁ ଖାତାଧାରୀଙ୍କୁ ବୈଧ କରିବାକୁ ଥିଲା ।
- ଅଣ ଏସ୍‌ବିଆଇ ଖାତା ଧାରକମାନଙ୍କ ପାଇଁ, ଏସ୍‌ବିଆଇ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ଏକ ଟଙ୍କା କ୍ରେଡିଟ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ତଥ୍ୟର ବୈଧତା ନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ।

ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଏସ୍‌ବିଆଇ (23 ଜାନୁଆରୀ 2019) କେବଳ 6.71 ଲକ୍ଷ ଅଣ ଏସ୍‌ବିଆଇ ଖାତାଧାରୀଙ୍କ ଖାତା ବୈଧ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରୁ 0.07 ଲକ୍ଷ ଖାତା, ନିଶ୍ଚିତ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା, ଅଶୁଦ୍ଧ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ ପ୍ରଣାଳୀ (ଆଇଏଫ୍‌ଏଫ୍) କୋଡ୍, ବନ୍ଦ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ଇତ୍ୟାଦି କାରଣରୁ ବୈଧତା ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ଅତିକ୍ରମ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଯେ ଏହା ପରେ ଏସ୍‌ବିଆଇ ଉଭୟ ଏସ୍‌ବିଆଇ ଏବଂ ଅଣ-ଏସ୍‌ବିଆଇ ଖାତାଧାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆଉ କୌଣସି ବୈଧତା ଯାଞ୍ଚ କରିନଥିଲେ ମଧ୍ୟ 25 ଜାନୁଆରୀ 2019 ଏବଂ 29 ମଇ 2019 ମଧ୍ୟରେ 51.05 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅତିରିକ୍ତ ଖାତା ଧାରକଙ୍କ ନାମ ସହିତ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନାମ ତୁଲନା କରି ତଥ୍ୟାବଳୀ²⁸କୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ 1.28 ଲକ୍ଷ ଖାତାଧାରୀଙ୍କୁ 107.64 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଖାତାଧାରୀଙ୍କ ନାମ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନାମଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ 104.08 କୋଟି²⁹ ଟଙ୍କା ଦେୟ ସେହି ଖାତାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନାମ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ନାମ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସୂଚାଇଥାଏ । ଅତିରିକ୍ତ ଏହା ମଧ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାଗୁଡ଼ିକର ବୈଧତା ଯାଞ୍ଚ ନ କରିବା ହେତୁ 152 ଟି ସଂସ୍ଥାଗତ ଖାତାକୁ 14.15 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଏପ୍ରିଲ 2022) ଯେ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ନିଜର ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ନଥିବା ହେତୁ ସେମାନେ ନିଜେ ଦେଇଥିବା ଖାତାରେ କାଳିଆ ସହାୟତା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ସମାନ ନାମ ଥିବା ସମସ୍ତ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଆଧାର ଯେମେଣ୍ଟ ବ୍ରିଜ୍ ପ୍ରଣାଳୀ (ଏପିବିଏସ୍) ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନଙ୍କର କାଳିଆ ସହାୟତା ମିଳିଥିଲା ଏବଂ ଏହି ରାଶି ସଫଳତାର ସହିତ ନିଜ ନିଜ ଆଧାରରେ ନମର ସହିତ ସଂଯୋଗ ହୋଇଥିବା ଖାତାକୁ ଜମା ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ, ଯେହେତୁ ନାମଗୁଡ଼ିକ ଖାତାଧାରୀଙ୍କ ନାମ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଥିଲା, ଯାହା ଦେୟ ପୂର୍ବରୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା । ତଥ୍ୟ ବିଭାଗ ଖାତାଗୁଡ଼ିକର ବୈଧତା ଯାଞ୍ଚ ବିଷୟରେ ଚୁପ୍ ରହିଥିଲା, ଯାହା ଯୋଜନାକୁ ତରବରିଆ ଭାବରେ ଲାଗୁ କରିବା ଇଚ୍ଛିତ୍ କରୁଛି ।

2.2.4 କାଳିଆ ଅଧୀନରେ ଆୟକର ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କୁ ସହାୟତା

ଆୟକରଦାତାମାନେ କାଳିଆ ଅଧୀନରେ ସହାୟତା ପାଇବା ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ । ବିଭାଗ, ଆୟକର ବିଭାଗର ତଥ୍ୟ ସହିତ କାଳିଆ ତଥ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ କରିବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବିଭାଗ, ଆୟକର ତଥ୍ୟ ସହିତ କାଳିଆ ତଥ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ କରିନଥିଲେ ।

ଭାରତ ସରକାର (ଡିସେମ୍ବର 2018) ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କିଷାନ ଯୋଜନାକୁ କାଳିଆ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ବହିଷ୍କରଣ ମାନଦଣ୍ଡ ଥିଲା ଯେ ଆୟକରଦାତାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କିଷାନ ଅଧୀନରେ ହିତାଧିକାରୀ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବ ନାହିଁ । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କିଷାନ ଅଧୀନରେ ଲାଭ ପାଇବା ପାଇଁ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ନାମମାତ୍ର ଋଷୀମାନଙ୍କୁ କାଳିଆ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରୁ ବିଚାର ପାଇଁ ମନୋନୀତ କରିଥିଲେ । ଭାରତ ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ ସେଠାରେ 9,643 କୃଷକ ଥିଲେ, ଯାହାର ନାମ କାଳିଆ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କିଷାନ ଯୋଜନା ପାଇଁ ପଠାଯାଇଥିଲା, ସେମାନେ ଆୟକରଦାତା ଥିଲେ । ତେଣୁ କାଳିଆ ତଥ୍ୟାବଳୀର ସେହି 9643 ଜଣ ହିତାଧିକାରୀ ଏହି ଯୋଜନା ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ । ତେଣୁ, ଏହି ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ 4.82 କୋଟି ଟଙ୍କା³⁰ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏଥିରେ ସହମତ ହୋଇ ସରକାର ପ୍ରକାଶ କଲେ (ଏପ୍ରିଲ 2022) ଯେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କିଷାନ ଦ୍ୱାରା ଆୟକରଦାତା ଭାବରେ ଚିହ୍ନିତ 4,479 ଜଣ କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ନାମମାତ୍ର ଋଷୀମାନଙ୍କୁ କାଳିଆ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି ।

²⁸ ଏସ୍‌ବିଆଇ ବିଭାଗକୁ ଯେମେଣ୍ଟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଏବଂ ବିଭାଗ କାଳିଆ ତଥ୍ୟାବଳୀରେ ସମାନ ଆମଦାନୀ କରିଥିଲା ଯାହା ଏକ ହିତାଧିକାରୀ ମାଷ୍ଟର ଟେବୁଲରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିଲା ।
²⁹ 29,143 ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ କିସ୍ତି 88,529 ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦୁଇଟି କିସ୍ତି ଏବଂ 846 ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ତିନୋଟି କିସ୍ତି ସଫଳତାର ସହିତ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା ।
³⁰ 5,000 ଟଙ୍କା x 9,643

2.2.5 କାଳିଆ ଯୋଜନାର ଭୂମିହୀନ କୃଷି ପରିବାରକୁ ଜୀବିକା ସହାୟତା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ

କାଳିଆ ଯୋଜନାର ଦ୍ୱିତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯଥା 'ପଶୁପାଳନ ଏବଂ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ଫସଲ ଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପଗୁଡ଼ିକ'³¹ ପାଇଁ ଭୂମିହୀନ କୃଷି ପରିବାରକୁ ଜୀବିକା ସହାୟତା ଯାହା କୃଷି ସମୃଦ୍ଧତା'କୁ ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଛେଳି ଚାଷ ଯୁନିଟ୍/ କ୍ଷୁଦ୍ର ଅଣ୍ଡାଦିଆ କୁକୁଡ଼ା ଯୁନିଟ୍/ ଦ୍ୱିବିଧ ସଙ୍କର୍ୟୟା ପକ୍ଷୀ ଯୁନିଟ୍/ ବତକ ଯୁନିଟ୍/ ମହୁ ଉପକରଣ/ ମହୁ ଗ୍ୟାସ ଏବଂ ଛତୁ ଗ୍ୟାସ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଭୂମିହୀନ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ମନୋନୀତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପସନ୍ଦ ଉପରେ ଆଧାର କରି ପରିବାର ପ୍ରତି 12,500 ଟଙ୍କା ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଚୟନ ପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭୂମିହୀନ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାକୁ 5,000 ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯିବାର ଥିଲା । ତାପରେ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଘରୋଇ ପସନ୍ଦକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଏହି ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ତାଲିମ ଦିଆଯିବାର ଥିଲା । ପରିବାରର ପସନ୍ଦ ଉପରେ ଆଧାର କରି, ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ଏବଂ ତାଲିମ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାରକୁ ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ 5,000 ଟଙ୍କାର ଦ୍ୱିତୀୟ କିଛି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ତୃତୀୟ ତଥା ଅନ୍ତିମ କିଛି 2,500 ଟଙ୍କା, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପରେଖ ନେବା ପରେ ଏବଂ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ ପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ଥିଲା ।

ରେକର୍ଡ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ଏବଂ ତାଲିମ ନ ଦେଇ ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ସୁଦ୍ଧା 18 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ତିନୋଟି କିଛିରେ 2,007.67 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ 4.89 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି (ଡିଏଚ୍)କୁ 4.89 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଫେବୃଆରୀ 2019) ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି କେବଳ 3.96 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ 0.93 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅଭାବ ଥିଲା । ଅଡିଟ୍ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖିଥିଲେ ଯେ ଏହି ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଚୟନକୁ ତଥ୍ୟାବଳୀରେ ଦଖଲ କରିବାରେ ବିଭାଗ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

14.04 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତାଲିମ ନ ଦେଇ ଏବଂ ଏହି ଦୁର୍ବଳ ତଥା ଅଭାବୀ ଶ୍ରେଣୀଙ୍କୁ ସହାୟତା ରାଶି ବାବଦରେ 1,755 କୋଟି ଟଙ୍କା (14,00,000 ହିତାଧିକାରୀ x 12,500 ଟଙ୍କା) ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା କିଛି ପରିମାଣରେ ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବିଫଳ କରିଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଘରୋଇ ପସନ୍ଦ, ସ୍ଥିତି ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚର ସ୍ଥିତିକୁ ବିଭାଗ ଦଖଲ କରିନଥିଲେ । ତେଣୁ, ଧାର୍ଯ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବା ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷି ସମୃଦ୍ଧତାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଲାଭର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସଫଳତାକୁ ଅଡିଟ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଏଥିରେ ସହମତ ହୋଇ ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ଯେ କୋଭିଡ୍-19 ମହାମାରୀ ହେତୁ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା । କୋଭିଡ୍-19 ର ସାଂଘାଟିକତା ପରେ, ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ତାଲିମ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଶେଷ କରିବାକୁ 13.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ତଥାପି, ବାସ୍ତବତା ରହିଲା ଯେ ଆବଶ୍ୟକ ତାଲିମ ନ ଦେଇ ସହାୟତା ପରିମାଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବିଫଳ କରିଥିଲା ।

³¹ (1) କ୍ଷୁଦ୍ର ଛେଳି ଚାଷ ଯୁନିଟ୍, (2) କ୍ଷୁଦ୍ର ଅଣ୍ଡାଦିଆ କୁକୁଡ଼ା ଯୁନିଟ୍, (3) ଦ୍ୱିବିଧ ସଙ୍କର୍ୟୟା ପକ୍ଷୀ ଯୁନିଟ୍, (4) ବତକ ଯୁନିଟ୍, (5) ମହୁ ଉପକରଣ, (6) ମହୁ ଚାଷ (7) ଛତୁ ଚାଷ, ଏବଂ (8) ଦୁଗ୍ଧ ବିକାଶ

2.2.6 ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ପ୍ରଣାଳୀର ବିକାଶ

କାଳିଆ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ଏବଂ ଯୋଜନା ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସରକାର କାଳିଆ ପୋର୍ଟାଲ ନାମକ ଏକ ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ପ୍ରଣାଳୀର ବିକଶିତ କରିଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ଡେଭ୍ ସର୍ଭର ଓ ଡାଟାବେସ 2016 ସର୍ଭରର ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ଇନଫର୍ମେସନ ସର୍ଭିସ୍(ଆଇଆଇଏସ୍), ଏସ୍ପି ନେଟ୍ ଆପ୍ଲିକେସନ ପ୍ରାଚ୍ଫର୍ମ ଏବଂ ଏମ୍.ଏସ୍.ଏସ୍ କ୍ୟୁଏଲ୍ ସର୍ଭର 2012 ତଥ୍ୟାବଳୀ ସର୍ଭର ଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଆପ୍ଲିକେସନଟି ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ତଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରଣାଳୀର ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁକ୍ରେମରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅଭାବ ଗୁଡ଼ିକରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା, ଏହା ଯୋଗୁଁ ଏହି ଯୋଜନାରେ ଅନେକ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କେତେକ ଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ପ୍ରଣାଳୀରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଅଭାବ ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି:

କାଳିଆ ପୋର୍ଟାଲ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟକରଣ ସଫ୍ଟୱେୟାର (ଏସ୍ଆର୍ଏସ୍) ର ଅଭାବ ଏବଂ ଅନୁପ୍ରଯୁକ୍ତ ପ୍ରୟୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ଅଭାବ ଏବଂ ବୈଧକରଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିନା ବିକଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ଭୁଲ୍ ତଥ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଏବଂ ରେକର୍ଡ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ନକଲି ହୋଇଥିଲା । ଅତିର୍ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ କାରବାର ସମାପ୍ତ ଏବଂ ଲିପିବଦ୍ଧ ହେଲା ପରେ, ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ କୌଣସି ଲଗ୍ କିମ୍ବା ଅତିର୍ ଟ୍ରେଲ୍ ବିନା ପୁନର୍ବାର ମାନ୍ୟତା ଅର୍ପଣ ହୋଇଥିଲା ।

2.2.6.1 ପ୍ରଣାଳୀର ବିକାଶରେ ଯୋଜନାର ଅଭାବ

ଏକ ସଫ୍ଟୱେୟାର ରିକ୍ୱାରିମେଣ୍ଟ ସ୍ପେସିଫିକେସନ୍ (ଏସ୍ଆର୍ଏସ୍) ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ବିକଶିତ ହେବାକୁ ଥିବା ସଫ୍ଟୱେୟାର/ ପ୍ରଣାଳୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ପ୍ରକୃତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରେ । ଏହା ଏକ ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ପ୍ରଣାଳୀର ଉପଯୁକ୍ତ ଡିଜାଇନ୍ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରେ । ତେବେ ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଏଥିରେ ଥିବା ନିମ୍ନ ଅନିୟମିତତା ଗୁଡ଼ିକ ନଜରକୁ ଆସିଥିଲା:

- ପ୍ରଣାଳୀ ବିକାଶ:** ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ଯୋଗଦାନ ଏବଂ ସେବାର ଆଉଟ୍‌ସୋର୍ସିଂ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର (ନଭେମ୍ବର 2018) ଅନୁକ୍ରେମ 6.2 ଅନୁଯାୟୀ, 10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ସେବାର ପରାମର୍ଶଦାତା ଚୟନ ପାଇଁ ଖୋଲା ବିଜ୍ଞାପନ ରହିବା ଉଚିତ୍ । କାଳିଆ ଯୋଜନାରେ କାଳିଆ ଡେଭ୍ ପୋର୍ଟାଲ୍ ବିକାଶ ଓ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ ବିଭାଗ ସିଏସ୍ଏମ୍ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍(ସିଏସ୍ଏମ୍)କୁ ସିଷ୍ଟମ୍ ସପୋର୍ଟ ଟିମ୍(ଏସ୍ଏସ୍ଟି) ଭାବରେ ଇଡ୍‌କଲ୍ ସଫ୍ଟୱେୟାର ଲିମିଟେଡ୍(ଆଇଏସ୍ଏଲ୍)³² ମାଧ୍ୟମରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2019ରେ ନିଯୁକ୍ତ ଦେଇଥିଲା । ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଉପଭୋକ୍ତା କଲ୍ୟାଣ (ଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଆଇସିଡ୍‌ବ୍ଲୁ)ର ରୁକ୍ଷି/ରୁକ୍ଷିନାମା ବୃଦ୍ଧି ବୋଲି ବିବେଚନା କରି ବିନା ଟେଣ୍ଡର ଆହ୍ୱାନରେ ଏକ କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ସିଏସ୍ଏମ୍‌କୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଫାର୍ମ୍ ସହିତ କୌଣସି ରୁକ୍ଷିନାମା ମଧ୍ୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଅତିର୍ ଦ୍ୱାରା ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ସିଏସ୍ଏମ୍ ଜାନୁଆରୀ 2019 ରୁ କାଳିଆ ଯୋଜନା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ଦିନ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ସିଏସ୍ଏମ୍‌କୁ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଦିଆଯିବା ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଥିଲା । ଏହା ସୂଚାଇ ଦେଉଛି ଯେ ଟେଣ୍ଡର ଆହ୍ୱାନ ନକରି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅନୌପଚାରିକ ଭାବରେ ସିଏସ୍ଏମ୍‌କୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ଦେଖାଇଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ, ସମସ୍ତ କୋଡାଲ ଔପଚାରିକ ପାଳନ କରି ଆଇଏସ୍ଏଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ସିଏସ୍ଏମ୍ ଟେକ୍ନୋଲୋଜିକୁ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ

³² ଇଡ୍‌କଲ୍ ସଫ୍ଟୱେୟାର ଲିମିଟେଡ୍ (ଆଇଏସ୍ଏଲ୍) ହେଉଛି ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଏକ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ

ଆଇଏସଏଲ୍ ବିନା ଚେଷ୍ଟର କରି ସିଏସଏମ୍‌କୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ରେ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେତେବେଳକୁ ସିଏସଏମ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାନୁଆରୀ 2019 ରେ ଆରମ୍ଭ କରିସାରିଥିଲେ ।

- **ପ୍ରଣାଳୀ ଲାଗୁ ହେଲା ପରେ ଅଭାବୀ ଏସଆର୍ଏସ୍‌ର ଅନୁମୋଦନ:** ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏସଆର୍ଏସ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଅତିତ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସିଏସଏମ୍ ବିଭାଗକୁ କୌଣସି ଏସଆର୍ଏସ୍ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଦାଖଲ କରି ନଥିଲେ । ଯଦିଓ ବିଭାଗ ଏସଆର୍ଏସ୍ ଦସ୍ତାବିଜ୍‌କୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସ୍ଥାପନାପଦ୍ଧତି ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ, ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଉପଭୋକ୍ତା ଗ୍ରହଣ ପରୀକ୍ଷା (31 ଅଗଷ୍ଟ 2019) ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଏହା (ନଭେମ୍ବର 2019) ଏସଆର୍ଏସ୍ ଦସ୍ତାବିଜ୍‌କୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ ।

ଏହିପରି ଅତିତ୍ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ସିଏସଏମ୍ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଣାଳୀ ଏସଆର୍ଏସ୍ ଦସ୍ତାବିଜ୍‌ର ଏକ ଅଂଶ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଥିଲା କାରଣ ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ “କଲ୍ୟାଣ ମଣ୍ଡପ ରୁକି” କିମ୍ବା “ଟାଉନହଲ ରୁକି” ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ ବର୍ଗ, ପରିମଳ ଏବଂ ଜନସାମ୍ମୁ୍ୟ ସହିତ ବିଲମ୍ବସି ଯୋଜନାର ବର୍ଦ୍ଧିତ ବିବରଣୀ ଇତ୍ୟାଦି ଦର୍ଶାଉଥିଲା ଯାହା କାଳିଆ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ନଥିଲା । ଏସଆର୍ଏସ୍‌ରେ ଥିବା ତ୍ରୁଟିର ବିବରଣୀ **ପରିଶିଷ୍ଟ-II** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବିଭାଗ ଅଭିଯୋଗ ଏବଂ ପ୍ରତିକାରର ମଡ୍ୟୁଲକୁ ସମୁଦ୍ଧ ସଂଶୋଧନ (ନଭେମ୍ବର 2019) କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଏସଆର୍ଏସ୍ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ହିତାଧିକାରୀ ମାନେ ଉକ୍ତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ନିଜର ଅଭିଯୋଗ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ସୁଯୋଗରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ସଠିକ୍ ସିଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟୟନ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବିନା ସିଷ୍ଟମର ବୃଦ୍ଧି ବିକାଶକୁ ସୁରାକ୍ଷା ଯାହା ପାଇଁ ଅତିତ୍ ଦ୍ୱାରା ଦେଖାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଅଭାବକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଳେପରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି ।

ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ ଏସଆର୍ଏସ୍ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସମୟରେ ଆଲୋଚନା ଦ୍ୱାରା ଏସଆର୍ଏସ୍ ଦ୍ୱାରା କିଛି ଶୁଦ୍ଧିକରଣ/ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ସିଏସଏମ୍ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଏସଆର୍ଏସ୍ ଉପରେ ଅତିତ୍ ମତ୍ତବ୍ୟ ପାଇଁ ଉତ୍ତର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ ।

2.2.6.2 ଏକ ଅବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଏବଂ ଅସଙ୍ଗତ କୃଷକ ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିକାଶ

ଶିକ୍ଷର ଉତ୍ତମ ଅନୁଶୀଳନ ଅନୁଯାୟୀ, ଏକ ମାଷ୍ଟର ଚେକ୍‌ବୁକ୍ ତିଆରି ହେବା ପରେ ଏହାର ତଥ୍ୟରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଯଦିଓ, ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ, ପରିବର୍ତ୍ତନଗୁଡ଼ିକର ଇତିହାସକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ତଥ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନଗୁଡ଼ିକର ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଲଗ୍ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅତିତ୍‌କୁ ବିଭାଗ ଦୁଇଟି ସେଟ୍ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ (ଗୋଟିଏ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020 ରେ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଅପ୍ରେଲ 2021 ରେ) । ଅତିତ୍ ଏହି ଦୁଇଟି ତଥ୍ୟ ସେଟ୍‌ର ମାଷ୍ଟର ତଥ୍ୟର ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଷୟରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କଲେ ଏବଂ ତଥ୍ୟାବଳୀରେ ଜଟିଳ ଅସଙ୍ଗତି ଦେଖିଥିଲେ । ଅତିତ୍ ମଧ୍ୟ ଲଗ୍‌ର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନହେବା ଏବଂ କାରବାରର ଅତିତ୍ ଟ୍ରେଲ୍ ତଥ୍ୟର ଅଖଣ୍ଡତା ହରାଇଥିବା ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ । ଅତିତ୍ ଦ୍ୱାରା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଅସଙ୍ଗତିଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି :

- **ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ତଥ୍ୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ:** କାଳିଆ ଅଧିନରେ, ବିଭାଗ ତିନିଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ³³ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟର ନାଗରିକଙ୍କ ଠାରୁ ଏକ

³³ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ – 14 ଜାନୁଆରୀ 2019 ରୁ 9 ଫେବୃଆରୀ 2019 – 65.77 ଲକ୍ଷ
 ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ – 14 ଫେବୃଆରୀ 2019 ରୁ 11 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 – 30.98 ଲକ୍ଷ
 ତୃତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ – 6 ଅଗଷ୍ଟ 2019 ରୁ 4 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 – 3.37 ଲକ୍ଷ

କୋଟି ଆବେଦନ ପତ୍ର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନ ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ପୃଥକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସାରଣୀରେ ରଖାଯାଇଥିଲା । ସେହି ସାରଣୀଗୁଡ଼ିକର ଏକାକରଣ ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ ଦ୍ୱାରା, ପୃଥକ ହିତାଧିକାରୀ ସାରଣୀଗୁଡ଼ିକ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାକି ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ସାରଣୀ ଥିଲା । ତେଣୁ, ମୁଖ୍ୟ ସାରଣୀରେ ଥିବା ନାମଗୁଡ଼ିକ ଆବେଦନପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନାମ ସମାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । କିନ୍ତୁ, ଅଡିଟ୍ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ହିତାଧିକାରୀ ମୁଖ୍ୟ ସାରଣୀରେ 295 ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନାମ ଏବଂ ଆବେଦନ ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନାମରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ହିତାଧିକାରୀଙ୍କର ସନ୍ଦେହଜନକ ଚୟନ ହୋଇଥିଲା । ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନାମ ଏବଂ ସେହି ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନ ପତ୍ର ନାମ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା:

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.10: ଆବେଦନକାରୀ ମୁଖ୍ୟ ସାରଣୀ ଏବଂ କାଳିଆ ତଥ୍ୟାବଳୀରେ ହିତାଧିକାରୀ ସାରଣୀରେ ସମାନ ଆଧାର ନମର ଦେଖାଇଥିବା ନାମଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା

କ୍ର. ସଂ.	ହିତାଧିକାରୀ ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ନାମ	ଆବେଦନ ପତ୍ର ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ନାମ
1	2	3
1	ବିଷ୍ଣୁ ସୁନାମୀ	ନାଥ ହରିଜନ
2	ଟି. ଫକିର	ଟି. ତୁଳସୀ
3	ପଞ୍ଚୁ ଥେଲା	ଗୁରା ମାହାର
4	ଉମାକାନ୍ତ ବିଶ୍ୱାଳ	ଦିପ୍ତି ସାଈ
5	ହିମିରକା ନୁଜା	ଅମଲୁ କାହାକା
6	ଏସ୍ କେ କାଶିମୁଦିନ୍	ସମିରୁନ୍ ବିବି
7	ରିୟାଜୁଦିନ୍ ଖାନ୍	ସୋଫିଆ ବାନୋ
8	ତୁଳସୀ ବାଗ	ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବାଗ
9	ନମିତା ମାଳୀ	ରିତାରାଣୀ ରାୟ
10	ଆକାଶ ଚନ୍ଦ୍ର ନାଏକ	ପିଙ୍କି ନାଏକ
11	ଶରତ କୁମାର ସେଠୀ	ତ୍ରିଲୋଚନ ସେଠୀ
12	ସୁବୋଧ କୁମାର ଭଦ୍ରା	ନଳିନୀ ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ ଭଦ୍ରା
13	ଗୌରୀପ୍ରସାଦ ମାଝି	ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି ନାଏକ
14	ଘନଶ୍ୟାମ ଗୌଡ଼	ଦିଲିପ କୁମାର ଗୌଡ଼
15	ବିଡିକା ଶିବାନୀ	ଶିବାଜୀ ବିଡିକା
16	ହେମବତୀ ରାଉଳ	ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ରାଉଳ
17	ରସିକ ସା	ତୋଳାରାମ ସାହୁ
18	ସତ୍ୟାନନ୍ଦ ସାହୁ	ସୁଶୀଳ ସାହୁ
19	ଅରୁଣ କୁମାର ସାହୁ	ଗଜେନ୍ଦ୍ର ସାହୁ
20	ମହାଦେବ ନାଏକ	ନିରୁପମା ନାଏକ

(ଉତ୍ସ: ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ)

ସେହିପରି, ଅଡିଟ୍ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଦେୟ ପାଇଁ ଆବେଦନ ମାଷ୍ଟର ଟେବୁଲରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା, କୃଷକ ପ୍ରକାର ପରି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦେଖିଲେ ଯେ 1480 ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା ହିତାଧିକାରୀ ମାଷ୍ଟର ଟେବୁଲରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିଲା, ଯେହେତୁ କୌଣସି ଅଡିଟ୍ ଟ୍ରେଲ/ଲଗ୍ ବିନା ଅନ୍ୟ ପରି ଅବାସ୍ଥିତ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକ ଯେପରିକି ‘ଅନ୍ୟାନ୍ୟ’ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟାରୁ ବାହାର କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ସୂଚାଇ ଦିଏ ଯେ ଆବେଦନ ମାଷ୍ଟର ଟେବୁଲରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା କ୍ଷେତ୍ର ପୂରଣ କରିବା ସମୟରେ କୌଣସି ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ବୈଧତା ନଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟତୀତ, ଅଡିଟ୍ ମଧ୍ୟ **ଅନୁକ୍ଷେପ 2.2.3** ରେ ନକଲି ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ।

ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ 162 ଜଣ କୃଷକ ତିନିଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ 12,500 ଟଙ୍କା ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଥିବା ବେଳେ ଭୂମିହୀନ (ଏଲ୍‌ଏଲ୍) ବର୍ଗରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ, ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ

ହିତାଧିକାରୀ ମାଷ୍ଟର ଟେବୁଲରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପାଞ୍ଚଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ 25,000 ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ବର୍ଗକୁ କ୍ଷୁଦ୍ର/ ନାମ ମାତ୍ର ଚାଷୀ (ଏସଏମଏସ୍) ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିଭଳି, ଏସଏମଏସ୍ ଅଧୀନରେ ଆବେଦନ କରିଥିବା 253 ଚାଷୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଦେୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏଲଏଲ୍ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ହିତାଧିକାରୀ ମାଷ୍ଟର ଟେବୁଲରେ ଚାଷୀ ବର୍ଗର ପରିବର୍ତ୍ତନର 56,876 ମାମଲା ମଧ୍ୟ ରହିଥିଲା ଯେପରି ‘ଅନ୍ୟାନ୍ୟ’କୁ ଏସଏମଏସ୍, ‘ଅନ୍ୟାନ୍ୟ’କୁ ଏଲଏଲ୍ ଏବଂ ସିଲେକ୍ଟ୍ କୁ ଏସଏମଏସ୍କୁ ବଦଳାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ପାଇଁ କୌଣସି ଲଗ୍ ନଥିଲା ଯାହା ଚୟନ ଏବଂ ଦେୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସମାନତା ଏବଂ ସଞ୍ଜ୍ଞା ରକ୍ଷା ବ୍ୟତୀତ ଏହି ତଥ୍ୟାବଳୀକୁ ଅବିଶ୍ୱାସନୀୟ ପ୍ରମାଣିତ କରିଦେଲା ।

ଏଥିରେ ସହମତ ହୋଇ ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ ଆବେଦନ ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ କୃଷକମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସବୁଜ ଫର୍ମରେ ଅର୍ପଣକରାଯାଇ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଗୃହ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଆବେଦନ ମାଷ୍ଟର ଟେବୁଲରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀ 100 ପ୍ରତିଶତ ସଠିକ୍ ନଥିଲା । ଅସଙ୍ଗତିଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିକତ୍ୱ, ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ନକରି, ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ଯେ ଲଗ୍ ଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଛି । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ପ୍ରଶାଳାର ଅଖଣ୍ଡତା ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଲଗ୍ ସହିତ ପୃଥକ ଭାବରେ ସଂରକ୍ଷଣ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ।

- **ଇନ୍‌ପୁର୍ଟ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ/ ବୈଧତାର ଅଭାବ ନକଲି ତଥ୍ୟକୁ ସ୍ଥାନ ଦେଲା:** କାଳିଆ ଯୋଜନାର ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଆଧାର ସଂଖ୍ୟା ମାଧ୍ୟମରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ ରାଶିର ପରିମାଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ସିଧାସଳଖ ସୁବିଧା ସ୍ଥାନାନ୍ତର (ଡିବିଟି) ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ସଂପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଆଧାର ସଂଖ୍ୟା ଅନନ୍ୟ ଅଟେ । ତେଣୁ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ହିତାଧିକାରୀ, ଆବେଦନ ପତ୍ରରେ ଏକ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଆଧାର ସଂଖ୍ୟା ଦେବା ଉଚିତ୍ ଯାହାଦ୍ୱାରା ଲାଭ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଆଧାର ସଂଖ୍ୟାରେ ନକଲିତା ରୋକିବା ପାଇଁ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ସମୟରେ ନକଲି ବୈଧତା ଯାଞ୍ଚ କରିବାର ଥିଲା, ଯାହା ନକଲି ଆଧାର ସଂଖ୍ୟା କିମ୍ବା ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟାକୁ ତଥ୍ୟାବଳୀରେ ପ୍ରଦେଶ ନକରିବାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥାନ୍ତା । ତାହାଛଡ଼ା ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ସମୟରେ ଅବାସ୍ଥିତ ଅନାବନା ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ତଥ୍ୟ ବୈଧତା ରହିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ।

ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଏକ କୋଟି ଆବେଦନ ପତ୍ରକୁ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଦେଖିଲେ ଯେ 4.17 ଲକ୍ଷ ଆଧାର ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇ ରୁ ତିନି ଥର ନକଲି ହୋଇ 8.33 ଲକ୍ଷ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିପରି 4.50 ଲକ୍ଷ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟାକୁ ବାରମ୍ବାର, ଦୁଇ ରୁ 168 ଥର ବ୍ୟବହାର କରି 9.15 ଲକ୍ଷ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିସହ 2,984 ଆବେଦନରେ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା ‘ଅନ୍ୟାନ୍ୟ’ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏପରି ନକଲିତା ଓ ଅନାବନା ପ୍ରଦେଶକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ପତ୍ରରେ କୌଣସି ଇନ୍‌ପୁର୍ଟ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କିମ୍ବା ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନଥିଲା ଯାହାଫଳରେ ନା କେବଳ ଏକ ଅସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଅବିଶ୍ୱାସନୀୟ କୃଷକ ତଥ୍ୟାବଳୀ ହେଲା, ବରଂ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ କାଳିଆର ଲାଭ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଏହି ଘଟଣାର ସହମତ ହୋଇ ସରକାର ପ୍ରକାଶ କଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ, କାଳିଆ ପ୍ରଶାଳାରେ ଆବେଦନ ସଂଗୃହର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ନକଲି ଆଧାର ସଂଖ୍ୟା କିମ୍ବା ନକଲି ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟାକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଇନ୍‌ପୁର୍ଟ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କିମ୍ବା ଇନ୍‌ପୁର୍ଟ୍ ବୈଧତା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

- ବହିର୍ଭୂତ ହିତାଧିକାରୀମାନେ କାଳିଆ ଲାଭ ପାଇଲେ:** ବିଭାଗ ପ୍ରଥମେ ଡିଏଆଣ୍ଟିଫିକାସ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସୁବିଧା ସ୍ଥାନାନ୍ତର (ଡିବିଟି) ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜିକୃତ 21.76 ଲକ୍ଷ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଉପଭୋକ୍ତା କଲ୍ୟାଣ (ଏଫ୍‌ଏସ୍‌ସିଡି) ବିଭାଗର ଧାନ କ୍ରୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା (ପି-ପିଏସ୍‌ସି) ତଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ ପଞ୍ଜିକୃତ 1.05 ଲକ୍ଷ ଭାଗ ଚାଷୀଙ୍କୁ କାଳିଆ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଚୟନ କରିଥିଲେ । ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଏବଂ ଲାଲ ଫର୍ମରେ ବହିଷ୍କାର ଆବେଦନ କରିବାକୁ ପଞ୍ଚାୟତ ସ୍ତରରେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ତାଲିକା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଗ୍ରାମ୍ୟ କୃଷି ଶ୍ରମିକ (ଭିଏଡି) / ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ନୋଡାଲ ଅଫିସର (ଡିପିଏନଓ) ମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ବାସ୍ତବତା ଯାଞ୍ଚ ପରେ ନିଜ ତରଫରୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ବହିଷ୍କାର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (ଜାନୁଆରୀ 2019) ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବହିଷ୍କାରର କାରଣ ସହିତ ‘ଲାଲ ଫର୍ମ’ ତଥ୍ୟ ଏକ ପୃଥକ ସାରଣୀରେ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ତଥ୍ୟାବଳୀ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ସାରଣୀରେ ସମୁଦାୟ 2.47 ଲକ୍ଷ ଲାଲ ଫର୍ମ³⁴ ରଖାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ 1.04 ଲକ୍ଷ ନିଜସ୍ୱ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଏବଂ 1.43 ଲକ୍ଷ ବହିଷ୍କାର ପାଇଁ ଆବେଦନ ପତ୍ର ଅତ୍ୟୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି 2.47 ଲକ୍ଷ ଆବେଦନ ମଧ୍ୟରୁ 1.30 ଲକ୍ଷ ଆବେଦନ ଯାଞ୍ଚ ପରେ ବହିଷ୍କାର ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ ଅଡିଟ୍, ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଲଜିକ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ବିଭାଗ 3,357 ବହିଷ୍କୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯାହା ବହିଷ୍କାର ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା 1.30 ଲକ୍ଷ ଆବେଦନ ତାଲିକାରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ 1.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନ ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.11 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.11: ବହିଷ୍କାର ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଫର୍ମଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ ଏବଂ ଏହି ବହିଷ୍କାର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଦେୟ

କ୍ର. ସଂ.	କାରଣ	ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଆବେଦନ	ନିଜସ୍ୱ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା	ବହିଷ୍କାର ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ମୋଟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦେୟ ସଫଳ ହୋଇଥିଲା	ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷରେ)
1	2	3	4	5	6	7
1	ବୃହତ ଚାଷୀ	2	1	3	0	0.00
2	ବଡ଼ ଚାଷୀ	902	10,047	10,949	215	10.75
3	ମୂର ମାମଲା	3,638	13,973	17,611	292	14.60
4	ସରକାରୀ/ ପିଏସ୍‌ସି କର୍ମଚାରୀ	9,748	29,750	39,498	356	17.80
5	ଗୋଟିଏ ପରିବାର ପାଇଁ ଏକାଧିକ ପ୍ରବେଶ	3,015	18,825	21,840	1,803	90.15
6	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	1,404	8,404	9,808	440	22.00
7	ଅବସର ପ୍ରାପ୍ତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ	7,086	21,491	28,577	226	11.30
8	ଆୟକର ପ୍ରଦାନକାରୀ	509	1,312	1,821	25	1.25
ସର୍ବମୋଟ		26,304	1,03,803	1,30,104	3,357	167.85

(ଉତ୍ସ: ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟରୁ ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ସଂକଳିତ)

ଏସ୍‌ଆର୍‌ଏସ୍ ଅନୁଯାୟୀ, “କାରଣ” ସମ୍ପର୍କିତ ଏକ ତ୍ରୁଟିତାଭିତ୍ ତାଲିକା ବ୍ୟବହାର କରି ଭରା ଯିବାର ଥିଲା ଯାହାର ପ୍ରଥମ ଦୃଶ୍ୟମାନ ଧାଡ଼ି ଥିଲା “କାରଣ ବାଛିବା”। ଆବେଦନ କରିବା ସମୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ କାରଣ ବାଛିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା । ବଳକା 1.17 ଲକ୍ଷ ବହିଷ୍କାର ଆବେଦନ

³⁴ ଲାଲ ଫର୍ମଗୁଡ଼ିକ ଆପତ୍ତି/ ସ ବହିଷ୍କାର ପାଇଁ ଆବେଦନ ଫର୍ମ।

ଗୁଡ଼ିକର ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ 'କାରଣ' ସ୍ତମ୍ଭରେ ଏକ ବୈଧ କାରଣ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, "କାରଣ ବାଛିବା" ନିବେଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୈଧତା ନଥିବା ହେତୁ ପ୍ରବେଶ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଏକ ସଫ୍ଟୱେର ତ୍ରୁଟି ଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ 0.73 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରୁ ବାଦ୍ ନ ଦେଇ 36.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ସନ୍ଦେହଜନକ ହିତାଧିକାରୀ ଚୟନ ପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଥିଲା । ଏହା ସୂଚିତ କରିଛି ଯେ ବହିଷ୍କାର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବିଭାଗ ଉପଯୁକ୍ତ ତକ୍ତ³⁵ ପ୍ରୟୋଗ କରିନଥିଲେ ।

ସେହିଭଳି, ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଆବେଦନରୁ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିବା ଡ୍ରାଫ୍ଟ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରୁ ନାମକୁ ବାଦ୍ ଦେବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ମଧ୍ୟ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ (ଜାନୁଆରୀ-ଫେବୃଆରୀ 2019) ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ । ବହିଷ୍କାର ପାଇଁ ବିଭାଗ 4.09 ଲକ୍ଷ ଆବେଦନ ପାଇଥିଲେ । ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ନୋଡାଲ ଅଫିସର (ଡିଏନ୍‌ଓ) 3.48 ଲକ୍ଷ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମୋଦନ ଦେଇଥିଲେ ଯାହାକି ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରୁ ବାଦ୍ ଦେବାର ଥିଲା । ତଥ୍ୟାବଳୀ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ 1,062 ଆବେଦନକାରୀ, ଡିଏନ୍‌ଓ ଦ୍ୱାରା ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷିତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ କିସ୍ତିରେ 0.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହିପରି, ବହିଷ୍କାର ତଥ୍ୟ ପରିଚାଳନା କରିବାରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ସିଷ୍ଟମରେ ତ୍ରୁଟି ହେତୁ ବିଭାଗ 4,419 ଅଯୋଗ୍ୟ କିମ୍ବା ସନ୍ଦେହଜନକ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ 2.21 କୋଟି ଟଙ୍କା (1.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ଯୁକ୍ତ 0.53 କୋଟି ଟଙ୍କା) ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଘଟଣାରେ ସହମତ ହୋଇ ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ ଏହି ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ତୁରନ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ।

• **ଅସଙ୍ଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବାହ-ବିଏନ୍‌ଓ ଏବଂ ଜିପିଏନ୍‌ଓ କ୍ଷର ଅନୁମୋଦନ ଅନୁମୋଦନ:** ସାରଣୀ ରୂପରେଖ ଏବଂ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରୁ ବହିଷ୍କାର ପାଇଁ ଆବେଦନପତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବାହ ଅନୁଯାୟୀ, ବହିଷ୍କାର ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ଥିଲା:-

- ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ନୋଡାଲ ଅଧିକାରୀ (ଜିପିଏନ୍‌ଓ) ଗୃହଣ କରିଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ କରିବେ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ଲକ୍ ସ୍ତରୀୟ ନୋଡାଲ ଅଧିକାରୀ(ବିଏନ୍‌ଓ) କୁ ଦାଖଲ କରିବେ ।
- ବିଏନ୍‌ଓ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ନୋଡାଲ ଅଧିକାରୀ (ଡିଏନ୍‌ଓ) କୁ ଆବେଦନ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବ ।
- ଡିଏନ୍‌ଓଙ୍କର ଅନୁମୋଦନ ପରେ, ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରୁ ବହିଷ୍କାର ପାଇଁ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନିତ ହେବ ।

ତେଣୁ, ଜିପିଏନ୍‌ଓ, ବିଏନ୍‌ଓ ଏବଂ ଡିଏନ୍‌ଓ କ୍ଷର ଅନୁମୋଦନ କଠୋର କାଳାନୁକ୍ରମିକ ଥିଲା । ଏହିପରି, ବିଏନ୍‌ଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବହିଷ୍କାର ଅନୁମୋଦନ ପରେ ଜିପିଏନ୍‌ଓ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଡିଏନ୍‌ଓଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ପରେ ବିଏନ୍‌ଓ ଦ୍ୱାରା ସାକ୍ଷାତ ଦେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ବହିଷ୍କାର ପତ୍ରର ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ପରିକଳ୍ପିତ ସମ୍ପାଦନକ୍ରମିକ ବଦଳରେ 6,556 ଟି ମାମଲାରେ ଏହି ପଦାନୁକ୍ରମର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହେବାର ଉଦାହରଣ ଥିଲା, ଯାହା ସିଷ୍ଟମକୁ ଅସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଅବିଶ୍ୱାସନୀୟ କରିଦେଇଥିଲା ।

³⁵ ବିଶ୍ଳେଷଣ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ କରିବାକୁ ବିଭାଗ ଉକ୍ତ କୋଡ୍ ପ୍ରଦାନ କରିନାହିଁ

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.12: ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବହିଷ୍କାର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅସଙ୍ଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବାହର ବିବରଣୀ

କ୍ର. ସଂ.	ବର୍ଣ୍ଣନା	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା
1	2	3
1.	ବିଏନ୍‌ଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନର ଏକ ରୁ ସାତ ଦିନ ପରେ ଜିପିଏନ୍‌ଓ ବହିଷ୍କାର ଆବେଦନକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ	6,523
2.	ଡିଏନ୍‌ଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନର ଦୁଇ ରୁ ଛଅ ଦିନ ପରେ ବିଏନ୍‌ଓ ବହିଷ୍କାର ଆବେଦନକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ	28
3.	ଡିଏନ୍‌ଓ ବହିଷ୍କାର ଫର୍ମକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିବାର ଏକ ରୁ ଦୁଇ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ବହିଷ୍କାର ତାରିଖ ଅଦ୍ୟତନ କରାଯାଇଥିଲା	5
	ମୋଟ	6,556

(ଉତ୍ସ: ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟରୁ ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ସଂକଳିତ)

ଅଧିକତ୍ରୁ, ଅଡିଟ୍ ବହିଷ୍କାର ସାରଣୀ ଯାଞ୍ଚ କରି ଦେଖିଲେ ଯେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବହିଷ୍କାର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, 48,590 ରେକର୍ଡରେ 21,647 ଗୋଟି ଆଧାର ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇ ରୁ 2185 ଥର ମଧ୍ୟରେ ପୁନରାବୃତ୍ତି ହୋଇଥିଲା । ଏକ ଉଦାହରଣ ଦେବାକୁ, ଛଦ୍ମ ନମ୍ବର³⁶ ‘159984352500280’ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଆଧାର ନମ୍ବର ସ୍ଥାନରେ ତଥ୍ୟାବଳୀରେ ବିଭିନ୍ନ ନାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ 2,185 ଥର ପ୍ରବେଶ କରାଯାଇଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ନାମ ଏବଂ ଆଧାର ସଂଖ୍ୟା ଏକତ୍ର ଥାଇ, 21,833 ରେକର୍ଡରେ ନକଲ ଥିଲା ଯାହା ଦୁଇ ରୁ 67 ଥର ପୁନରାବୃତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ଆଧାର ନମ୍ବର ସହ ସୁତୋ ଭେଲ୍ୟୁ ‘159984697700897’ ଏବଂ ‘ସୁଲଭ ଚନ୍ଦ୍ର ରାଉଲ’ ନାମ ସହିତ 67 ଥର ପ୍ରବେଶ କରାଯାଇଥିଲା । ବୈଷୟିକ ତ୍ରୁଟି କିମ୍ବା ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଏଣ୍ଡ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଯୋଗୁଁ ଏହା ଘଟିଥିଲା ।

ଏହିପରି, କାଳିଆର ତଥ୍ୟାବଳୀ ଅସଙ୍ଗତ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟତା ହରାଇଥିଲା ।

ସରକାର ଏଥିରେ ସହମତ ହୋଇ ବ୍ୟକ୍ତକଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ, ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଟି ଦ୍ୱାରା ଭୁଲ ଲଜିକ୍‌ର ପ୍ରୟୋଗ ହେତୁ ସମସ୍ତାନ୍ତରାଳିକରେ ଯାଞ୍ଚ ତାରିଖ ଭୁଲ ଭାବରେ ଅପ୍‌ଡେଟ୍ ହୋଇଥିଲା । ଏହି କାରଣରୁ, କୌଣସି ଆର୍ଥିକ ଅନିୟମିତତା ହୋଇନଥିଲା । ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଅସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଅବିଶ୍ୱସନୀୟ କରିଥିଲା । ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଅଡିଟ୍‌କୁ ଉତ୍ସ କୋଡ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

- ଅଭାବୀ ସିଷ୍ଟମ ଡିଜାଇନ୍-ଲଗ୍ ବିନା ଦେୟ ସାରଣୀରେ ଖାତା ସଂଖ୍ୟାରେ ମାନୁଆଲ୍ ଅପ୍‌ଡେଟ୍‌ସ: ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ପରେ, କାଳିଆ ଆଇଡି, ଖାତା ସଂଖ୍ୟା, ଦେୟ ତାରିଖ, ବ୍ୟାଙ୍କର ଅନନ୍ୟ କାରବାର, ଦେୟ ସ୍ଥିତିକୁ ବ୍ୟାଙ୍କର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଏକ ଦେୟ କାରବାର ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ଅବୈଧ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା, ଭୁଲ୍ ଆଇଏଫ୍‌ଏସ୍‌ସି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣରୁ ଦେୟ ବିଫଳ ହେଲେ ବିଭାଗ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସଂଶୋଧନ କରି ଦେୟ ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ପୁନଃ ଦାଖଲ କରିପାରିବେ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଦେୟ ସାରଣୀରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଡିଟ୍ ରେକର୍ଡ / ଅଡିଟ୍ ଲଗ୍ ସହିତ ଦେୟ କାରବାର ପାଇଁ ଏକ ପୃଥକ ରେକର୍ଡ ଯୋଡ଼ାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020 ଏବଂ ଅପ୍ରେଲ 2021 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଉଭୟ ବର୍ଷର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେୟ ସାରଣୀ ତୁଳନା କରି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ 2,09,659

³⁶ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ତଥ୍ୟାବଳୀରେ ଆଧାର ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ପ୍ରତି ଆଧାର ସଂଖ୍ୟା ଯାଗାରେ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଅନନ୍ୟ ଏନକୋଡେଡ୍ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ରେକର୍ଡରେ ଦେୟ ସ୍ଥିତିକୁ 4,19,512 ଘଟଣାମାନ³⁷ (ୟୁଟିଆର୍ ସଂଖ୍ୟା, ଖାତା ସଂଖ୍ୟା) କୌଣସି ଚେଲ୍ କିମ୍ବା ଲଗ୍ ବିନା ଅପଡେଟ୍ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ଯେ କାରବାର ସମାପ୍ତ ହେବା ଏବଂ ରେକର୍ଡ ହେବା ପରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ପୁନର୍ବାର କୌଣସି ଲଗ୍ କିମ୍ବା ଅଡିଟ୍ ଚେଲ୍ ବିନା ମାନୁଆଲ୍ ଅପଡେଟ୍ ହୋଇଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ତଥ୍ୟାବଳୀ ଅଖଣ୍ଡତା ହରାଇ ଅବିଶ୍ୱାସନୀୟ ହୋଇଗଲା । ସରକାର ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ହିସାବରେ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଉଲ୍ଲେଖ (ଅପ୍ରେଲ 2022) କରିଛନ୍ତି ।

- **ଅସଙ୍ଗତ ଦେୟ କାରବାର ସାରଣୀ:** ଏହି ଯୋଜନାର ଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀ (ଉଭୟ ଭୂମିହୀନ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ନାମମାତ୍ର ଚାଷୀ) ହିତାଧିକାରୀ ମୁଖ୍ୟ ସାରଣୀରେ ସଂରକ୍ଷଣ ହୋଇଥିଲା । ସାରଣୀରେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ର ଯେପରିକି ହିତାଧିକାରୀ ନାମ, ପିତାଙ୍କ ନାମ, ଠିକଣା, ବର୍ଗ (ଏଲ୍ଏଲ୍ କିମ୍ବା ଏସ୍ଏମ୍ଏସ୍ ହେଉ), ସହାୟତା ପରିମାଣ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଶେଷ କିଛି ସଂଖ୍ୟା ରହିଥିଲା । ଏହି ହିତାଧିକାରୀ ମୁଖ୍ୟ ସାରଣୀ ମାଧ୍ୟମରେ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ ପରେ, ଦେୟ କାରବାରର ହିତାଧିକାରୀ ବିଶେଷତା ହିତାଧିକାରୀ ମୁଖ୍ୟ ସାରଣୀରେ ଧରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ଦେୟ ସାରଣୀର ଶେଷ କାରବାର କ୍ଷେତ୍ର ସହିତ ମେଳ ହେବା ଜରୁରୀ ।

ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲେ ଯେ:-

- ✓ ସେଠାରେ 2,19,885 ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ରେକର୍ଡ ଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ କି ସମାନ କିଛି ସଂଖ୍ୟା ସଫଳତାର ସହିତ ଦୁଇଥର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।
- ✓ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା କିଛି 19,919 ମାମଲାରେ ଦେୟ ତଥ୍ୟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କିଛି ସହିତ ମେଳ ଖାଉନଥିଲା ।
- ✓ ଟ୍ରାକ୍ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ସ୍ଥିତି ସ୍ତ୍ରୀନ୍ରେ [https://kaliportal.odisha.gov.in/ Track Token.aspx](https://kaliportal.odisha.gov.in/TrackToken.aspx) କିଛି ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ପରିମାଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେଖାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଏହା ସୂଚାଇ ଦେଇଛି ଯେ ତଥ୍ୟାବଳୀ ପ୍ରଣାଳୀ ତିନିଆଁ କରିବାରେ ଅଭାବ ରହିଥିଲା ଏବଂ ସଞ୍ଚିତା ହରାଇବା ସହିତ ତଥ୍ୟକୁ ହସ୍ତଚାଳିତ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା ।

ସରକାର (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଏଥିରେ ସହମତ ହୋଇ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ଯେ ସଫଳତା/ ବିଫଳତା ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପାଇବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ କିଛି ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥିତି ଠିକ୍ ସମୟରେ ଅପଡେଟ୍ ହୋଇନଥିଲା । ଅଭିଯୋଗ ଆବେଦନ ଦ୍ୱାରା ହିତାଧିକାରୀ ଭାବରେ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିବା କିଛି ନୂତନ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସେମାନଙ୍କର ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଟ୍ରାକ୍ ଆବେଦନ ସ୍ଥିତି ପରଦାରେ କିଛି ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ପରିମାଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେଖାଯାଇ ନଥିଲା ।

- **ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଅସମାନ ଚୟନ:** ଅଭିଯୋଗ ସମାଧାନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦନ କରିବା ପାଇଁ ତିଏନ୍ଓ ଅକ୍ରିମ କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରର ପ୍ରାଧିକରଣ ଥିଲେ । ତଥ୍ୟାବଳୀ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ତିଏନ୍ଓ ଅଭିଯୋଗ ପୋର୍ଟାଲ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରାୟ 13.37 ଲକ୍ଷ ଆବେଦନରୁ 4,30,370 ଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ତଥାପି ହିତାଧିକାରୀ ମାଷ୍ଟର ସାରଣୀରେ କେବଳ 4,23,120 ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ 7,250 ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରେ ମନଇଚ୍ଛା ବାଦ୍ ଦିଆଗଲା । ଯାହାଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ କାଲିଆ ଯୋଜନାର ସହାୟତାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହିପରି, ଚୟନ ପରେ ଏହି ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅଯୋଗ୍ୟ କରିବା ଅନିୟମିତ ଥିଲା । ଏହି କଥାରେ ସରକାର ରାଜିହୋଇ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ ସମସ୍ତ କୃଷକଙ୍କ

³⁷ ଖାତା ସଂଖ୍ୟାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ – 3,224; ବ୍ୟାଙ୍କ ନାମ – 3,425; ବିଫଳତା କାରଣ – 10,519; ଆଇଏଫ୍ଏସ୍ଏସି – 3222; ସ୍ଥିତି – 2,06,220; ୟୁଟିଆର୍ ସଂଖ୍ୟା – 1,92,892

ତଥ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଅନ୍ୟ ତଥ୍ୟାବଳୀ ସହିତ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ 7.250 ଜଣ ଅଯୋଗ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ତଥ୍ୟାବଳୀ ସହିତ ତୁଳନା ଠାରୁ ଭୌତିକ କ୍ଷେତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ଅଧିକ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ।

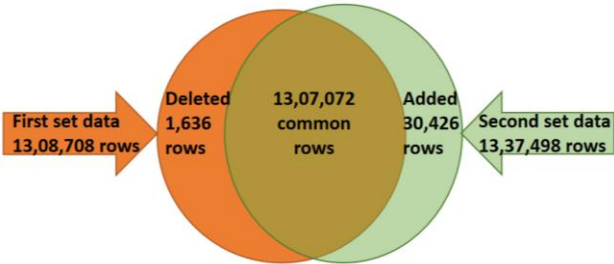
- ଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେୟ ନଦେବା:** ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ମନୋନୀତ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ 4,23,120 ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବିଭାଗ 3,86,067 ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଅବଶିଷ୍ଟ 37,053 ହିତାଧିକାରୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ଯଥା ସେମାନଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟତା ତାରିଖ ଠାରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ସହାୟତା ପାଇନଥିଲେ । ଏହା ସୂଚାଇ ଦେଇଛି ଯେ କିଛି ଗୁଡ଼ିକର ଅସମାନ ଏବଂ ଇଚ୍ଛାଧୀନ ଦେୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହି କଥାରେ ରାଜି ହୋଇ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ ଏନପିସିଆଇ କିମ୍ବା ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖାତା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇନଥିବାରୁ କିଛି ହିତାଧିକାରୀ ସେମାନଙ୍କ ସହାୟତା ପାଇନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଦ୍ୱିତୀୟ କରିବାରେ ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ସରକାର ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।
- ପୂର୍ବ କିଛିର ସଫଳତା ବିନା କିଛିର ବାରମ୍ବାର ଦେୟ:** ଏକ ସାଧାରଣ ଅଭ୍ୟାସ ଭାବରେ, ପ୍ରଥମ କିଛିର ସଫଳ ହସ୍ତାନ୍ତର ପରେ ଦ୍ୱିତୀୟ କିଛି ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ପ୍ରଥମ କିଛିର କାରବାରରେ ବିଫଳତା ଥିଲେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କିଛି ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।

ଦେୟ କାରବାର ସାରଣୀର ଅତିବ୍ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ 5,01,357 ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଥମ କିଛିର ଦେୟ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, 3,91,309 ହିତାଧିକାରୀଙ୍କର କିଛି ଦେୟ ସେମାନଙ୍କ ଖାତା ବିବରଣୀ ସଂଶୋଧନ ପରେ ସଫଳତାର ସହିତ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ପୂର୍ବ କିଛି ଦେବାର ସଫଳତାର ନିଶ୍ଚିତ ନକରି ବିଭାଗ ଅବଶିଷ୍ଟ 1,10,048 ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 5,006 ଜଣଙ୍କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ କିଛି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହା ସୂଚାଇ ଦେଇଛି ଯେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ତଥ୍ୟର ବାରମ୍ବାର ଯାଞ୍ଚ ପରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟାରେ ତ୍ରୁଟି ରହିଥିଲା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ପ୍ରକୃତ ହିତାଧିକାରୀମାନେ ଏହି ଯୋଜନାର ଲାଭ ପାଇବାକୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ ଯଦି ଆଧାର ସଂଯୋଗ ସଠିକ୍ ଥିଲା, ତେବେ ପୂର୍ବ ବିଫଳତା ଦେୟ ଘଟଣାକୁ ଅଣଦେଖା କରି ପରବର୍ତ୍ତୀ କିଛି ପାଇଁ ଦେୟକୁ ପଠେଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ଯେଉଁଠି ଦେୟ ବିଫଳ ହେଲା ସରକାର ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ କିଛି ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ଥିଲା ।

2.2.6.3 ତଥ୍ୟାବଳୀ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ଅଖଣ୍ଡତା

ପ୍ରଥମ କିଛି (ଜାନୁଆରୀ 2019 ରୁ ମଇ 2019) ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ, ବିଭାଗ ଅନୁଭବ କଲେ ଯେ ମନୋନୀତ ତାଲିକାରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଉପସ୍ଥିତ ଅଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ଦ୍ୱିତୀୟ କିଛି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଏହା ଅଗଷ୍ଟ-ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ତାତକାଳୀନ ସହିତ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରର ଯାଞ୍ଚ ସହିତ କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରର ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ 14.08 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ

ଗର୍ଭ-5: ଅଭିଯୋଗ ଆବେଦନ ସାରଣୀର ଦୁଇଟି ସେଟର ତୁଳନା

ପାଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ, ସେହି ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ପୁନର୍ବାର ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଅଭିଯୋଗ ପାଇବା ପରେ, ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଯୋଗ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଏକ ଅଭିଯୋଗ ଆବେଦନ ମାଷ୍ଟର ସାରଣୀରେ ରଖା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ମାଷ୍ଟର ସାରଣୀରୁ ଏକ ପୃଥକ କାରବାର ସାରଣୀ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରର ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକର ଅପସାରଣ: ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020 ଏବଂ ଅପ୍ରେଲ 2021 ମଧ୍ୟରେ ଅଡିଟ୍ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି ସେଟ୍ ତଥ୍ୟର ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଅପ୍ରେଲ 2021 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟରୁ 1,636 ଟି ଅଭିଯୋଗ ଆବେଦନକୁ ଅପସାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହିପରି, ତଥ୍ୟାବଳୀ ଅଖଣ୍ଡତା ହରାଇ ଅବିଶ୍ୱାସନୀୟ ହୋଇଗଲା ।

ଲଗ୍ ବିନା ଐତିହାସିକ କାରବାର ତଥ୍ୟର ଅପତେସନ: ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020 ଏବଂ ଅପ୍ରେଲ 2021 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ତଥ୍ୟର 13,556 ରେକର୍ଡରେ ମାସିକ ସ୍ତରର ରେକର୍ଡ ଗଣନାରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥିଲା । ଖାତାଧାରୀଙ୍କ ନାମ, ଖାତା ସଂଖ୍ୟା ଇତ୍ୟାଦି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୁଣଗୁଡ଼ିକ ବିନା କୌଣସି ଅଡିଟ୍ ଟ୍ରେଲ କିମ୍ବା ଲଗ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅଭିଯୋଗ ଆବେଦନ ମାଷ୍ଟର ସାରଣୀରେ 13,06,940 ରେକର୍ଡରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିଭଳି, ଅଭିଯୋଗ ଆବେଦନ ଯାଞ୍ଚ ସାରଣୀରେ ମଧ୍ୟ 1,22,439 ରେକର୍ଡରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅସଙ୍ଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବାହ: ଅଭିଯୋଗ ଶୁଣାଣି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକାରୀ ଫର୍ମ ଦାଖଲ କରିବା ପରେ, ଜିପିଏନ୍‌ଓ ଏବଂ ବିଏନ୍‌ଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ ପାଇବା ପରେ ଡିଏନ୍‌ଓ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ କରିବାର ଥିଲା । ଏହିପରି ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବରିଷ୍ଠତା କ୍ରମରେ ସମ୍ପର୍କାଳିତ ହେବା ଜରୁରୀ । ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲେ ଯେ 3,747 ରେକର୍ଡରେ ରେକର୍ଡ ସୃଷ୍ଟିର କ୍ରମ, ରେକର୍ଡ ସୃଷ୍ଟି ତାରିଖ, ଜିପିଏନ୍‌ଓ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ତାରିଖ, ଜିପିଏନ୍‌ଓ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ ତାରିଖ, ବିଏନ୍‌ଓ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ ତାରିଖ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ ଆବେଦନ ଡିଏନ୍‌ଓ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ ତାରିଖ ବିଶୁଦ୍ଧ ଭାବରେ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବାହରେ ଏକ ଗମ୍ଭୀର ଅସଙ୍ଗତିକୁ ସୂଚାଇଥାଏ । ଏହିପରି, ତଥ୍ୟାବଳୀ ଏହାର ଅଖଣ୍ଡତା ହରାଇ ଅବିଶ୍ୱାସନୀୟ ହୋଇଗଲା ।

ସରକାର ଏଥିରେ ରାଜି ହୋଇ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2022) ଯେ ପୁନଃ ପ୍ରୟୋଗ ବିକଳ ହେତୁ ମାସିକ ସ୍ତରର ରେକର୍ଡରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥିଲା । କିଛି ହିତାଧିକାରୀ ପୁନର୍ବାର କାଲିଆ ଡ୍ରେବ୍ ଯୋଗାଣରେ ଆବେଦନ କରିବା ହେତୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020 ରୁ ଅପ୍ରେଲ 2021 ମଧ୍ୟରେ ଅଭିଯୋଗ ତାଗସେଟ୍ ପ୍ରୟୋଗରେ ମେଳ ଖାଉନଥିଲା । କୃଷକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୂଚନାର ଭୁଲ ପରିଚାଳନା ହେତୁ, ଜିପିଏନ୍‌ଓ ଏବଂ ବିଏନ୍‌ଓ ଆବେଦନ ଫର୍ମର ସ୍ଥିତିକୁ ସଂପାଦନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । ଏହାର ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ, କୌଣସି ଲଗ୍ ବିନା ଜଟିଳ ପ୍ରୟୋଗ ତଥ୍ୟର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିବାରୁ ତଥ୍ୟ ହେରଫେର କରିଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଏଡ଼ାଇ ହେବ ନାହିଁ ।

2.2.7 ଉପସଂହାର

ଉପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା ନକରି ସରକାର କୃଷି ସମ୍ବନ୍ଧିତାକୁ ଦୂରାନ୍ୱିତ କରିବା ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହ୍ରାସ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ କୃଷକ ସହାୟତା ପାଇଁ ଜାବିକା ଏବଂ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି (କାଲିଆ)ର ଛଅ ଗୋଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଛଅ ଗୋଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମଧ୍ୟରୁ ସରକାର କେବଳ ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିପାରିଥିଲେ । ଏହି ଯୋଜନାର ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ସୁଦ୍ଧା ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଉପାଦାନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନଥିଲା । ଯେହେତୁ ସରକାରଙ୍କର କୌଣସି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କୃଷକଙ୍କ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଏବଂ ଏକ ସଠିକ୍ ଯୋଜନା ନଥିଲା, 40.18 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଥିବା ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ତୁଚ୍ଛ ଥିଲା । ଟିହ୍ନଟ୍ ଏବଂ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମୟରେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି, ଯୋଜନା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଭୁଲ ଥିଲା ।

2019-2021 ମସିହାରେ ବିଭାଗ 65.64 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ କାଳିଆ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିଲେ । 41.64 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ତିନୋଟି କିଛି, 8.09 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦୁଇଟି କିଛି ଏବଂ 15.91 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ କିଛି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା 9.76 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନଟ ହେତୁ ଏହା ଘଟିଥିଲା ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଦେଖିଲେ ଯେ କାଳିଆ ଯୋଜନାରେ 12.72 ଲକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଥିଲେ ଯାହା ପାଇଁ ବିଭାଗ 782.26 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯାହାର ଅସୁଲର ଆଶା କ୍ଷାଣ ।

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, 1.28 ଲକ୍ଷ ଖାତାଧାରୀଙ୍କୁ 107.64 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଖାତାଧାରୀଙ୍କ ନାମ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନାମ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଥିଲା ଯାହା ପ୍ରକୃତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ କିଛି ପ୍ରଦାନ ନକରିବାକୁ ସୂଚାଇଥାଏ ।

ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଭୂମିହୀନ କୃଷି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ କିଛି ଦକ୍ଷତା ବିକାଶର ତାଲିମ ହେବା ପରେ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଥିଲା । ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଦେଖିଲେ ଯେ ଏହି ଯୋଜନା ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ଉପେକ୍ଷା କରି ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବଳ 18 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 3.96 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶର ତାଲିମ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ସେମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମୁଦାୟ 2,007.67 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସହାୟତା ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ।

ସଠିକ୍ ପ୍ରଣାଳୀ ଅଧ୍ୟୟନ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକତା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବିନା କାଳିଆ ପାଇଁ ଆଇଟି ପ୍ରଣାଳୀର ଦ୍ୱିତୀୟ ବିକାଶ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଅଭାବ ଦେଖାଦେଇଥିଲା । ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଦେଖିଲେ ଯେ କାରବାରର ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଟ୍ରେଲ୍ ଏବଂ ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଲଗ୍‌ର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନହେବା ଯୋଗୁଁ ତଥ୍ୟ ତାହାର ଅଖଣ୍ଡତା ହରାଇଥିଲେ । ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମାଷ୍ଟର ସାରଣୀରେ 295 ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନାମରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସନ୍ଦେହଜନକ ଚୟନକୁ ସୂଚାଏ । ନକଲତା ଏବଂ ଏଣୁତେଣୁ ତଥ୍ୟ ପ୍ରବେଶକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ତଥ୍ୟ ପ୍ରବେଶ ଫର୍ମରେ କୌଣସି ପ୍ରବେଶ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କିମ୍ବା ବୈଧତା ନଥିଲା ଯାହାଦ୍ୱାରା ଏକ ଅସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଅବିଶ୍ୱାସନୀୟ କୃଷକ ତଥ୍ୟାବଳୀ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ କାରବାର ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଏବଂ ରେକର୍ଡ୍ ହେବା ପରେ, ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ କୌଣସି ଲଗ୍ କିମ୍ବା ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଟ୍ରେଲ୍ ବିନା ପୁନର୍ବାର ମାନୁଆଲ୍ ଅପ୍ଡେଟ୍ କରାଯାଇଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ତଥ୍ୟାବଳୀ ଅଖଣ୍ଡତା ସହିତ ଅବିଶ୍ୱାସନୀୟ ହୋଇଗଲା ।

2.2.8 ସୁପାରିଶ

ସରକାର ହୁଏତ,

- ଉପଯୁକ୍ତ ଚିହ୍ନଟ ପରେ କେବଳ ଯୋଗ୍ୟ ଚାଷୀଙ୍କୁ କାଳିଆ ଯୋଜନା ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଏକ ବଳିଷ୍ଠ ପ୍ରଣାଳୀ ବିକାଶ କରିପାରନ୍ତି ।
- ଅନୁମୋଦିତ ଉପଭୋକ୍ତା ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ପ୍ରଣାଳୀ ଆବଶ୍ୟକତା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତା ଉପରେ ଆଧାର କରି ଆଇଟି ପ୍ରୟୋଗର ବିକାଶ ନିଶ୍ଚିତ କରିପାରନ୍ତି । ତଥ୍ୟର ଗୋପନୀୟତା, ଅଖଣ୍ଡତା ଏବଂ ଉପଲବ୍ଧତାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଆଇଟି ପ୍ରୟୋଗରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଇଟି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରହିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଟ୍ରେଲ୍ ବିନା କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
- ଆଧାର ପେମେଣ୍ଟ ବ୍ରିଜ୍ ପ୍ରଣାଳୀ ଉପରେ ଆଧାର କରି ସମସ୍ତ ଡିବିଟି ଦେୟ ନିଶ୍ଚିତ କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ବୈଧ କରିପାରନ୍ତି ।
- କାଳିଆ ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ଥିବା ଅଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ, ଯେଉଁମାନେ ଭୁଲ୍ ଭାବରେ ସହାୟତା ପାଇଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଦେୟ ତୁରନ୍ତ ଅସୁଲ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇପାରନ୍ତି ।